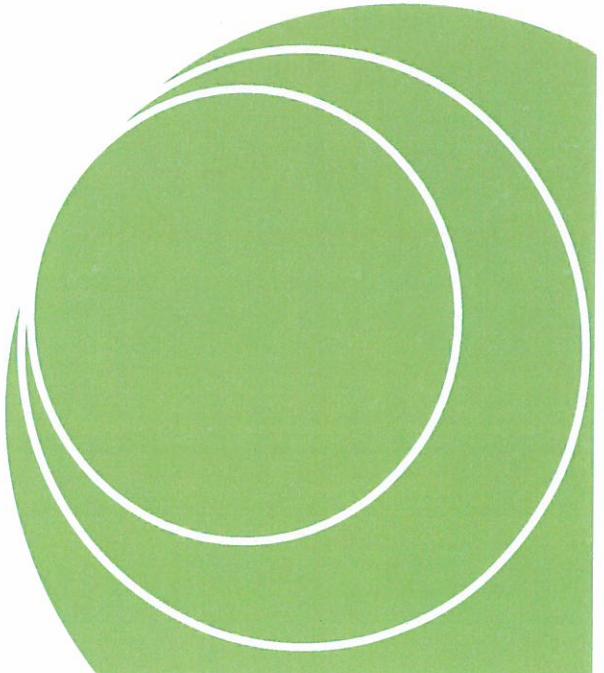

*Bø
Sparebank*

A large, stylized title where the letters "Bø" and "Sparebank" are written in a black serif font. To the right of "Sparebank" is a red circular graphic element consisting of three concentric circles, similar in style to the one at the top.

*Årsmelding og
rekneskap med
noter frå styret
2012*

ÅRSMELDING FRÅ STYRET FOR REKNESKAPSÅRET 2012

INNLEIING

Verksemd og marknad

Bø Sparebank er ein sjølveigande sparebank stifta i 1852 i Bø kommune. Lokalmarknaden er Bø kommune og Midt-Telemark. Banken har sitt hovudkontor i Bø sentrum og har ikkje nokon filial.

Bø Sparebank sine verdiar er ; truverdig, interessert og nær.

Hovudpunkt frå rekneskapen til Bø Sparebank i 2012

- *God basisdrift*
- *Eit økonomisk resultat prega av fusjonskostnader*
- *Stor konkurranse i marknaden og fall i rentenetto*
- *Liten vekst med relativ nedgang på utlånsvolum*
- *God kostnadskontroll, men utfordrande kostnadssituasjon utan vekst*
- *6.748 kundar, ein vekst på 49 frå siste årsskifte.*

Det er stor konkurranse i banken sin lokalmarknad. Administrasjon og styre er svært opptatt av å posisjonere seg strategisk for framtida. Vi har derfor over noko tid arbeidd med ulike tankar omkring val for banken framover. Ein tok kontakt med Seljord Sparebank, og fekk positive signal om interesse for eit samarbeid. Eit prosjektstyre vart etablert, og 13. juni 2012 gjorde styra i bære bankane vedtak om å gå vidare i reelle forhandlingar om å slå bankane saman. Etter eit intensivt arbeid i administrasjonane, godt støtta av juridisk kompetanse og revisjon, vedtok styra 20. september 2012 eit detaljert dokument med råd om samanslutning av bankane etter stiftingsmodellen. Representantskapet i Seljord, og forstandarskapen i Bø, vedtok begge 25. oktober dokumentet utan at nokon representantar stemte mot.

Prosessene i bankane var heile tida prega av konstruktivt arbeid og gjensidig tillit, med mål om eit godt resultat. Konkurransestilsynet har ikkje hatt merknader til samanslutninga, og Finanstilsynet har tilrådd ovanfor Finansdepartementet å gje konsesjon. Ein ventar eit endeleg svar frå dei i løpet av vinter/vår 2013. Ein endeleg samanslutning kan skje hausten 2013.

UTVIKLING AV MARKNAÐEN NASJONALT OG LOKALT I 2012

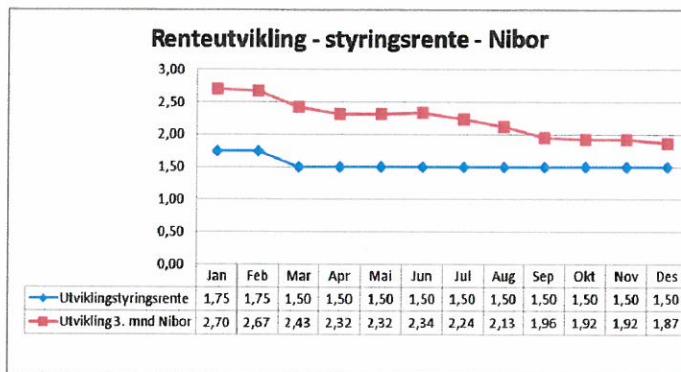
Oljepris

Oljeprisen starta og slutta på ca. 110 USD i 2012. På våren steig prisen til ca. 125 USD før den fall jamt nedover til ein botn på 90 USD ei kort stund midtsommars. Den steig fort attende til ca. 110 USD, og svinga rundt dette nivået resten av året.

Kraft

Kulde i januar og desember gav nokre toppar prismessig, men jamt over hadde ein låge straumprisar i 2012. Mykje regn og dermed mykje vatn i magasina.

Renteutvikling – styringsrente Noregs Bank og 3 mnd. Nibor

Noregs Bank endra styringsrenta ein gong dette året. Dei sette ned styringsrenta frå 1,75 % til 1,50 % den 13. mars.

Oslo Børs - utvikling

Pr. 31.12	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hovudindeks poeng	440	490	225	371	439	385	444
Endring i % i året	+32,4	+11,4	-54,0	+64,8	+18,3	-12,5	+15,3

Bø Sparebank har i svært liten grad eksponert seg mot børsen.

Bustadmarknaden

Bustadmarknaden har tatt seg opp etter fall i 2008. Offentleg statistikk syner ein auke på 10 % gjennom 2009, 8 % i 2010, 8 % i 2011 og 6,7 % i 2012. Lokalt har både omsetnad og priser vore relativt stabile. Bustadbølle har vore tema i media og økonomiske kretsar ei tid. Låg rente og lite arbeidsløyse stimulerar bustadmarknaden. I dei store byane er mangel på bustader med på å presse prisane. Retningsliner omkring forsvarleg bustadlånpraksis og krav til eigenkapital gjev signal til bankane om å bremse optimismen. Til ein viss grad bremsar dette på utlåna, men ein ser at foreldre i større grad støttar ungdom som skal inn på marknaden.

Arbeid

Arbeidsløysa var relativt stabilt låg gjennom heile året, og ligg på ca. 3,5 % ved årets slutt. Dette er eit langt lågare nivå enn i våre naboland.

Bø Sparebank

For Bø Sparebank og våre kundar har det ikkje vore hendingar i økonomien som har hatt vesentleg innverknad på dagleglivet. Kundane har jamt over stabile arbeidstilhøve, renta er låg, og det er ikkje ting i privatmarknaden som tyder på meir betalingsproblem. Generelt er det ein auke i gjeldsgraden i samfunnet, noko ein må vera merksam på dersom vi får renteauke framover.

I bedriftsmarknaden har vi liten vekst lokalt, men det er og lite problem hos etablerte kundar. Internasjonalt har vi framleis ein spent situasjon økonomisk. Spesielt gjeld dette Sør Europa. Dette har så langt fått små verknader for norsk økonomi.

STYRET SINE KOMMENTARAR TIL ÅRSREKNESKAPEN

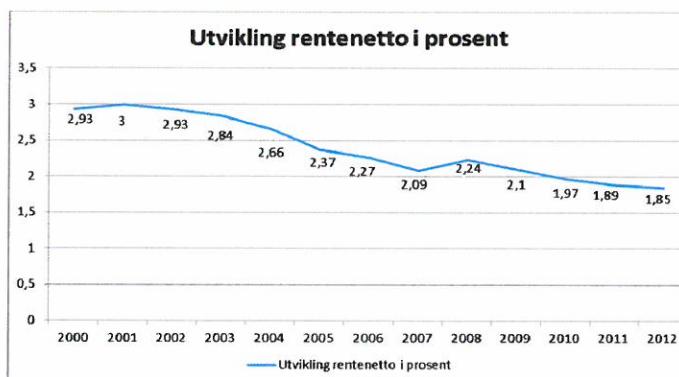
Resultatrekneskapen i samandrag

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Netto renteinntekter	29,6	35,7	35,8	35,6	34,9	34,3
Netto andre dr. inntekter	3,8	1,2	9,4	9,1	6,5	5,8
Sum driftskostnader	21,7	22,7	21,9	19,5	23,9	24,6
Tap/nedskrivning.	1,1	8,0	5,4	4,6	2,7	5,4
Ordinært driftsresultat	10,6	6,2	17,9	20,6	14,8	10,0
Skatt	2,9	2,7	5,2	5,3	4,3	3,2
Resultat etter skatt	7,7	3,5	12,7	15,3	10,5	6,8

Utvikling i resultat dei siste år

Netto renteinntekter

Styret er godt nøgd med underliggende bankdrift i året. Renteinntekter utgjer den absolutt viktigaste inntektskjelda for banken. Netto renteinntekter i kroner har vore relativt stabile dei siste åra, men visar ein fallande tendens. Vekst har kompensert for fallande rentenetto fram til 2011, men ein ser utfordringar framover med mindre vekst og fallande rentenetto. Rentenettoen visar nedgang i 2012 frå 1,89 % til 1,85 %. Mange bankar har klara å auke rentenettoen det siste året. Konkuransen i vår marknad er veldig stor, og ein ventar framleis press på rentenettoen. Dette krev tiltak.

Netto andre driftsinntekter

Utbytte frå verdipapir er utbytte frå Terra Eiendomsmegling Midt Telemark AS, samt nokre eigedomsfond. Det blei ikkje dela ut utbytte frå banken sin eigardel i Terra Gruppen AS i 2012. Netto provisjonsinntekter er stabile. Netto kursgevinst kjem frå oppskriving og gevinst ved realisasjon av delar av verdipapirporteføljen.

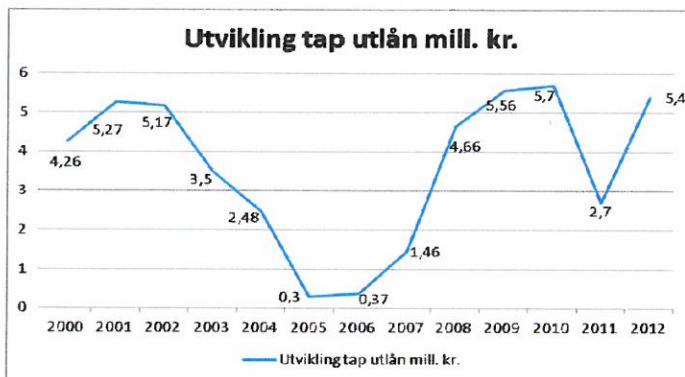
Sum driftskostnader

Lønns- og administrasjonskostnader viser ein liten nedgang i 2012. Dette skuldast fleire tilhøve. Refusjon lønn tilsette som har arbeidd for Terra, ein del av pensjonskostnadene vart henta frå fondet, og at bonus til tilsette i 2012 er eit langt lågare beløp enn i 2011. Vidare var det i 2011 mellom anna avsett ein ekstra post til marknadsføring.

Aktiverte investeringar er nå i stor grad nedskrivne. Andre kostnader er relativt stabile, men det er bokført om lag 1 mill. kr. i ekstrakostnader i samband med fusjonen i 2012.

Tap på utlån

Tap på utlån og garantiar er bokført med 5,4 mill. kr. Gjeldande forskrifter er lagt til grunn for våre vurderinger. Konstaterte tap utgjer kr.2,9 mill.kr., medan det er bokført 0,6 mill. kr. som inngått på tidlegare konstaterte tap. Ein vesentleg del av konstaterte tap er tidlegare individuelt nedskrivne. Det tek tid å avvikle konkursengasjement, og vi avset individuelle nedskrivningar når ein identifiserar tapet, for så å gjere konstatering når bu er oppgjort. Konstaterte tap dette året skriv seg frå engasjement vi har arbeidd med over tid.

Nokre nøkkeltal

Kostnader i prosent av gjennomsnittleg forvaltning var 1,31 %, mot 1,29 % sist år.
 Kostnader i prosent av inntekter var 61,35 % mot 57,73 % sist år.
 Resultat før tap og nedskrivningar i prosent av gjennomsnittleg forvaltning var 0,82 % mot 0,95 % sist år.
 Resultat etter tap og nedskrivningar i prosent av gjennomsnittleg forvaltning var 0,53 % mot 0,80 % sist år.
 Styret er samla sett godt nøgd med underliggende bankdrift i 2012.

Årets skattekostnad er kr. 3.234.023. Bø Sparebank er ein betydeleg skatttytar blant næringslivet i Bø.

Årets overskot etter skatt er kr. 6.737.956, eller 0,36 % av gjennomsnittleg forvalningskapital.

Balansen i samandrag

Forvaltningskapitalen ved utgangen av året er kr. 1.870.833.257
Dette er ein nedgang med kr. 25.813.700, eller 1,36 % i 2012.

Utlån til kundar på eigen bok utgjer ved utgangen av året kr. 1.492.858.891.

Dette er ein nedgang på kr. 44.049.416, eller 2,87 % i 2012.

Utlån via TBK har auka med kr. 44.105.000 i 2012. Samla sett er utlåna dermed det same ved årets slutt som ved inngangen til året.

Innskot frå kundar utgjer ved utgangen av året kr. 1.327.054.642.

Dette er ein auke på kr. 71.816.378, eller 5,72 % i 2012.

Innskot utgjer 88,9 % av utlån på eigen balanse.

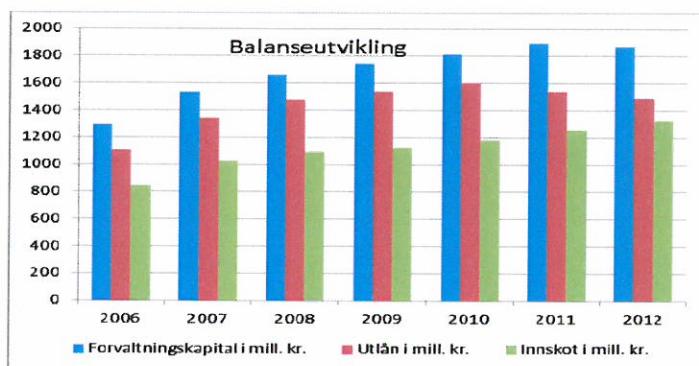
Balansetal i mill. kr. ;

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Forvaltningskap.	1.535,5	1.656,5	1.744,5	1.812,9	1.896,6	1.870,8
Utlån	1.341,1	1.477,1	1.538,4	1.605,6	1.536,9	1.492,9
Innskot	1.032,4	1.095,3	1.124,9	1.182,1	1.255,2	1.327,1
Eigenkapital	142,8	146,1	158,2	173,2	183,3	189,6
% innskot. / utlån	77,0 %	74,2 %	73,1 %	73,6 %	81,7 %	88,9 %

Porteføljen av garantiar er pr. årsskifte om lag 38,3 mill. kr.

Av desse var 26,6 mill. kr. garantiar ovanfor Terra Boligkreditt som følgje av formidla lån.

Utvikling balancesamansetning

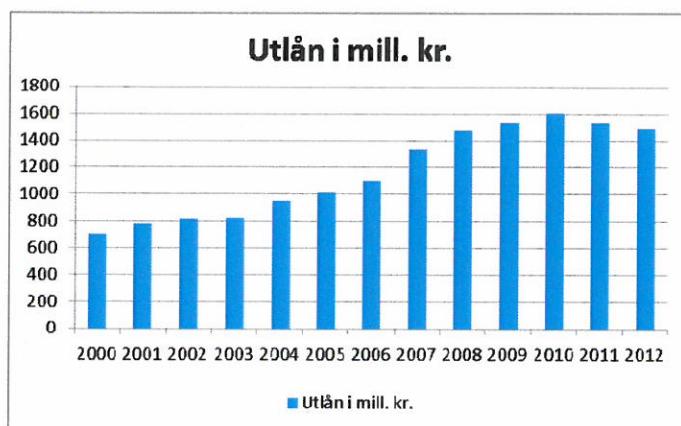
Eignelutar

Vi har fokus på trygg likviditet og er opptatt av å ha rammer for å møte behov på kort og lang sikt. Gjennom året har vi bevisst oppretthalde ein solid likviditetsreserve plassera i Noregs Bank og DNB. Trekkrammer i tillegg på 50 mill. kr. er meint som reserve. Utover dette har vi ved årsskiftet om lag 60 mill. kr. i OMF som kan pantsetjast, og gjev lånetilgang i Noregs Bank.

Utlån er bokført til brutto verdi. Av eigen total utlånsmasse er om lag 73,3 % privatmarknad og 26,7 % bedriftsmarknad. Tek ein med lån i Terra Boligkreditt (TBK) er fordelinga 75,3 % og 24,7 %. Banken har hatt som politikk å auke andelen av lån gjennom TBK dei siste åra, og hadde ved slutten av året formidla vel 125 mill. kr. Dette er ein auke på 44 mill. kr., eller 54,4 %.

Utlån til næringslivet er redusert med 0,8 %, og privatmarknaden med 3,6 % i 2012. Tek vi med TBK er lån til privatmarknaden om lag uendra i 2012. Stor konkurranse på pris er årsak til at ein ikkje oppnår vekst på utlån samla sett. Ved bruk av TBK har ein klart å gje vilkår som konkurrerer med dei mest aggressive konkurrentane våre på privatmarknaden.

Utvikling utlån

Nedskriving for tap på utlån og garantiar utgjer ved årsskiftet kr. 22.550.000. Dei fordeler seg med kr. 12.350.000 i individuelle nedskrivingar, og kr. 10.200.000 i gruppenedskrivingar. Samla nedskriving utgjer 1,51 % av utlånsmassen.

Sertifikat og obligasjonar definert som omløpsmidlar er konservativt plassert stort sett i OMF, bankobligasjonar og offentleg verksemrd. Desse midlane er verdsett til marknadsverdi/likningsverdi ved årsskiftet i balansen. Terra Forvaltning AS forvaltar aktivt våre verdipapir. Det er oppretta avtale omkring mandat og risikoprofil. Denne følgjer dei retningsliner vi har hatt over lengre tid og revidert i 2012. Vi fokuserar på kort omløpstid. Dette gjev dårlegare avkastning, men mindre risiko for verdiendringar.

Aksjar og eigarandelbevis med vidare er klassifisera som anleggsmidlar, og verdsett til lågaste verdi av kjøpspris eller kurs/likningsverdi ved årsskiftet. Vi har ei svært avgrensa handelsportefølje.

Ein vesentleg del av posten er banken sin eigardel i Terra Gruppen AS som i stor grad er ein strategisk investering.

Bøgata 69 AS er heileigd av Bø Sparebank, og bokført som eigarinteresse i konsernrekneskap. Bøgata 69 AS eig igjen eigedomsselskapet Bøgata 77 AS.

Bøgata 69 AS er bankbygget som leiger ut lokale til banken, og ein del andre langsiktige leidgetakrar. Bøgata 77 AS består av ei sentral nabotomt i Bø, som for tida blir nytta til parkeringsareal for Bøgata 69. I rekneskapen er aksjane ført til kostpris. I samband med dd med Seljord Sparebank blei bygg og tomt taksert hausten 2012. Bygningsmassen i Bøgata 69 AS blei taksert til 21,5 mill. kr., og tomta i Bøgata 77 AS blei verdivurdert til 4,8 mill. kr.

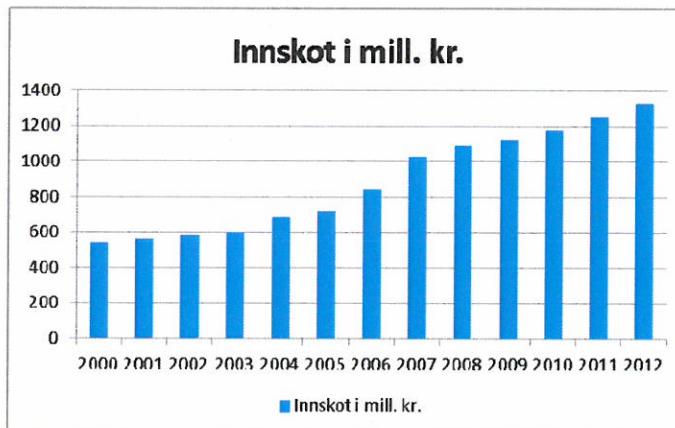
Marknadsverdi på eigedommane ligg derfor godt over bokført verdi.

Det blir ikkje ført konsernrekneskap, da eventuelle inntekter frå eigedomsselskapet er uvesentlege i høve til bankrekneskapet. Datterselskapet driv si verksemd med uvesentleg resultatverknad for banken. Styret i banken dannar og styre i eigedomsselskapet. Kontorsjef Ingebret Teigen er dagleg leiar.

Bø Sparebank kjøpte Holla og Lunde Sparebank sin aksjepost i Terra Eiendomsmegling Midt Telemark AS seinhaustes 2012. Banken eig etter dette 52 % av aksjane i selskapet. Eigedomsmeklar / dagleg leiar Berit Seltveit Dahle eig resterande aksjar. Banken ønskjer ikkje på sikt å eige majoriteten av aksjane, og vil selje seg ned i 2013. Det blir ikkje ført konsernrekneskap, da eventuelle inntekter frå selskapet er uvesentlege i høve til bankrekneskapet, samt at storleiken på eigarskapen er midlertidig. Banksjef Halgeir Kaasa er styreleiar i selskapet.

Gjeld og eigenkapital

Innskot frå kundar utgjer 88,9 % av utlån til kundar. Innskota er spreidd på mange innskytarar. Ein ønskjer prinsipielt ikkje svært store innskot frå enkeltkundar av omsyn til risiko ved uttak. Dei større innskotskundane har vi rutine for å følgje spesielt opp.

Obligasjonsgjelda er redusera med 125 mill. kr til 197 mill. kr gjennom 2012, medan gjeld til kredittinstitusjonar er auka med 25 mill. kr. Innskot frå kundar har auka med 72 mill. kr.

Samla sett er disponibel kapital redusert med 28 mill. kr. Ved førré årsskifte hadde vi bygd opp ekstra kapital til å møte forfall på obligasjonslån i februar 2012. Vi har god og trygg likviditet ved årsskifte.

Gjeld til kredittinstitusjonar og obligasjonsgjeld har vi politikk for å spreie på ulike långjavarar med balansera forfallsstruktur og storleik. Alle lån er basert på marknadsrente med kvartalsvis endring og avtala fast påslag. Banken har ikkje hatt problem med å få nye lån i marknaden, men påslaget har generelt for alle bankar dei siste åra vore mykje høgare enn det som tidlegare har vore normalt. Dette vil påverke rentenettoen vår i heile løpetida for lånet. Vi har låneforfall i mars 2013 med 45 mill. kr. Dette blir innfridd med likvid kapital vi har i balansen utan nye låneopptak.

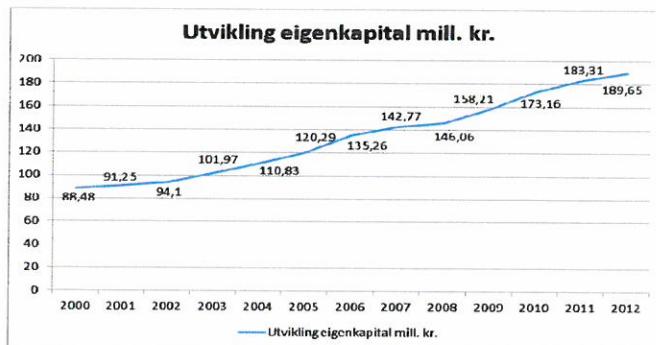
Ved årsskiftet var vår likviditetsindikator 1 på 118,25 %. LCR var 98,9.

Begge tala gjev uttrykk for god soliditet og samansettning av finansieringa av banken.

Ansvarleg kapital og eigenkapital

I 2007 tok vi opp ein fondsobligasjon på 35 mill. kr. Renta på denne har ein margin på 1,20 % til marknadsrenta Nibor.

Med overskot for 2012 er banken sin bokførte eigenkapital kr. 189.645.193. Dette er ein auke på 3,68 % frå sist år. Eigenkapitalen svarar til 10,14 % av banken sin forvaltningskapital. Banken sin eigenkapital er definert som rein kjernekapital. Legg ein til tapsavsetningar på omlag 22,5 mill. kr., har banken ein samla kapital på omlag 212,2 mill. kr. som ikkje er renteberande. Kapitaldekninga utgjer etter gjeldande forskrifter 20,9 % (19,0 % i 2011), medan minstekravet er 8 %. Kjernekapitaldekninga er 20,9 % (19,0 % i 2011). Rein kjernekapitaldekning er 17,6 %.

STYRET SINE RISIKOVURDERINGAR

Generelt / Internkontroll

Verksemda i banken bygger på ulike finansielle transaksjonar. Det vil vere knytt ulike former for risiko til den daglege drifta av banken. Styret har som ei sentral arbeidsoppgåve å halde kontroll med denne risikoen, ved at det er lagt opp til rutinar for identifisering, kontroll og styring av finansielle risikosituasjonar som oppstår.

Banken har styringsdokument ein oppdaterar fortløpende. Policydokument for kreditt, likviditet, marknad og operasjonell risiko står sentralt. Vidare er det etablert og oppdatert styringsdokument for heile verksemda. Alle dokumenta er samla og underlagt ein eigen policy for styring og kontroll. Dokumenta er godkjende og vedtatt i styremøte.

Vinteren 2012 hadde banken kontrollbesøk frå Finanstilsynet der kreditt og likviditet hadde høgaste fokus. Vi fekk mange gode råd, og hadde ein konstruktiv dialog. På einskilde område har vi på grunnlag av dette endra og forbetra våre rutinar.

Strategidokument som er utarbeidd, evaluerast og oppdaterast årleg. Ein set opp fokusområde for kvart år.

Banken har tilpassa seg nye retningsliner i Basel II regelverket. Våre styringsdokument er tilpassa dette. Styret si rolle i samband med risikostyring har blitt ennå meir fokusert, og det er lagt opp til nye rapportar og faste rapporteringstidspunkt.

Basel II regelverket er dela inn i 3 ”pilarar” ;

Pilar 1

Pilar 1 omhandlar minstekrav til kapitaldekning og er ei vidareutvikling av det tidligare kapitaldekningsregelverket, Basel I. Kapitalkravet er på 8 % av grunnlaget for kapitaldekning. Bø Sparebank er solid, og har for eigen del sett som målsetjing å halde kapitaldekninga over 14 %. Kapitaldekninga ved årsskiftet var 20,9 %.

Pilar 2

Pilar 2 er basera på to hovedprinsipp. Banken skal ha ein prosess for å vurdere sin totale kapital i forhold til risikoprofil, og ein strategi for å oppretthalde sitt kapitalnivå. Det er viktig at dette er ein prosess der administrasjonen og styret arbeider saman. Prosessen og resultatet skal dokumenterast, og Finanstilsynet skal føre tilsyn med arbeidet. Styret i Bø Sparebank gjennomførte denne prosessen (ICAAP) første gong i 2008, og sidan da har tilsvarende prosesser vore på styrekartet over fleire møte årleg. Styret si vurdering er at banken har ein tilleggskapital etter årleg vurdering som er tilstrekkeleg til å møte definert risiko og utfordringar framover.

Pilar 3

Formålet med pilar 3 er å supplere minimumskrava i pilar 1 og ei tilsynsmessig oppføljing i pilar 2. Pilar 3 skal bidra til auka marknadsdisiplin. Dette gjennom krav til å gjere informasjon offentleg som er viktig for å kunne vurdere verksemda sin soliditet.

Det skal vera mogleg for marknaden og investorar å vurdere institusjonen sin risikoprofil og kapitalisering, samt styring og kontroll.

Ulike risikoområde

Kredittrisiko

Dette er risiko for tap i samband med at kundar eller andre motpartar ikkje kan gjere opp for seg ved forfall, og at sikkerhetar ikkje dekker uteståande krav. Styret vurderar denne risikoen saman med likviditetsrisikoen som dei mest vesentlege i verksemda vår.

Policydokument utlån, kreditthandbok og fullmaktsskjema fastset retningslinjer for styring med utlån og kredit. Styret mottek månadleg rapport over lån som er gitt sist månad.

Engasjement både på bedriftsmarknaden og privatmarknaden blir risikoklassifisert.

Administrasjonen følgjer opp tapsutsette engasjement. Kvartalsvis blir individuelle nedskrivingar og gruppnedskrivingar vurdert. Styret meiner at nedskrivingane er tilstrekkelege i høve til vurdert kredittrisiko. Vi meiner å ha tatt høgde for utsikter til lågare økonomisk utvikling, og risiko for tap blant våre kundar framover. Ved gjennomgang av dei største engasjementa i både Bø Sparebank og Seljord Sparebank har ein spesielt vurdera risikobilete i den samanslutta banken i høve til eksponering på einskilde bransjar mv.

Kvartalsvis blir overtrekk og restanselister framlagt, samt oversikt og vurdering av tapsutsette engasjement. Dei 20 største låneengasjementa blir spesielt rapportert minst ein gong årleg. På næringslivengasjement, der risikoen historisk er størst, opererer vi i ein kjent marknad. Det blir utarbeidd ein kreditrapport på grunnlag av eigne tal, erfaringar og kjennskap til engasjementa. Basert på tal pr. 311212 har vi engasjert eit selskap som driv med kredittanalyse til å samanhælte våre tal med offentlege register og register over betalingsmerknader. Denne rapporten gav ingen vesentlege avvik frå dei vurderingar vi sjølv hadde gjort. Ingen nye risikoengasjement blei avdekt. Dette tek vi som ei sikring av kvaliteten på det arbeidet vi gjer og den oversikt vi har. For oss er det viktig å ha eit kontinuerleg fokus på å følge opp engasjement der det er definera kredittrisiko. Tett og konkret oppfølging med rapportering til styret meiner vi er viktig.

Vi har ei målsetjing om å halde oss innanfor 70 % PM / 30 % BM på eigen balanse. Konkurransen i vår lokalmarknad er stor på utlån. Vi har i 2012 valt å prioritere eigne kundar, og fokusert på å følge dei opp. Lokalkunnskap og tett oppfølging av utsette engasjement reduserer kredittrisikoen. Styret meiner å ha god kontroll med kredittrisikoen til banken. Ein svært liten del av utlånsporteføljen er fastrente, og ein har pt. ikkje sikra seg mot renterisiko ved renteswaap.

Likviditetsrisiko

Dette er risiko for at banken til dømes ikkje har tilstrekkeleg likviditet på det tidspunkt da ein har avtale om å gjere opp eigne lån. Banken har klare retningsliner og politikk for likviditetsstyring som er samla i eige dokument. Dokument for likviditetsstyring legg grunnlag for rammer, retningsliner og rapportering av likviditet. Det er eige fullmaktsreglement for kjøp av verdipapir. Likviditetssituasjonen blir rapportert styret månadleg saman med rekneskap. Kvartalsvis får styret ein meir omfattande rapport omkring forfall, likviditetsindikator med vidare. Terra Forvaltning AS er engasjert for aktivt å forvalte vår likviditetsportefølje. Det er utarbeidd klare retningsliner for plasseringspolitikk. Vi er spesielt opptatt av likviditeten i porteføljen. Dette tryggar likviditet ved ei krise, og minkar risiko for kursfall. Dagleg likviditet er plassera i Noregs Bank og DNB. Vår strategi gir dårlegare avkastning, men er eit bevisst val i høve til risikoen. Ved å setje ut kapitalforvaltninga sparar vi tid, og blir mindre operasjonelt sårbar i høve til kompetanse på området.

Banken har trekkrettar på til saman 50 mill. kr. som står som reserve. Plassering i OMF gjev lånetilgang i Noregs Bank. Vi hadde ved årsskiftet plassera om lag 60 mill. kr. i ulike OMF. Storleik på kvart einskild innlån, og spreiing av forfall skal redusere likviditetsrisikoen. Styret meiner ein har god kontroll med likviditetsrisikoen. Vi har ved årsskiftet inne likviditet til å innfri obligasjonslån som har forfall i mars 2013. Utover dette har vi ikkje andre forfall komande år.

Marknadsrisiko

Dette er risiko for at marknadsverdien på banken sine verdipapir eller andre egedelar fører til tap som følgje av kursfall, renteutvikling, endring i valutakurs, råvarerepris med vidare.

Banken har retningsliner for ein forsiktig og konservativ politikk når det gjeld plassering i verdipapir. Minimalisering av risiko for tap går føre krav til avkastning. Aktivitet og portefølje ut over nødvendig plassering av overskotslikviditet er minimal. Banken vurderar investeringar i obligasjonar og sertifikat som omløpsmidlar. Dei blir bokført til lågaste verdi av kostpris eller marknadspris. Som eit utgangspunkt ønskjer ein å halde på desse verdipapira til forfall og vil da få igjen kostpris. Aksjar og aksjefond blir vurdert som anleggsmiddel, og blir bokført til lågaste verdi av kostpris og marknadspris.

Det er laga konkret avtale med Terra Forvaltning (jmf. under likviditetsrisiko) med basis i plasseringspolitikk og retningslinene over.

Renterisiko

Renterisiko seier vi oppstår i samband med banken si utlåns- og innlånsverksemد i tilknyting til aktivitetar i den norske og internasjonale penge- og kapitalmarknaden. Renterisiko er eit resultat av at rentebindingstida for banken si aktiva- og passivaside (i og utanfor balansen) ikkje er samanfallande.

Renterisiko styrer ein ved at utlån og innskotsrenter blir tilpassa kvarandre. Grunnlag for vår fastsettjing er marknadsrenta 3 månader Nibor og styringsrenta til Noregs Bank, samt marknaden rundt oss. Vi har ei kontoform (marknadskonto) som følgjer 3 månader Nibor dag til dag. Her har det vore ein viss renterisiko da Finansavtaleloven fastset varslingsfrist på dei fleste lån og innskot. Vi har vurdera risikoen som akseptabel. Større innskot er blitt overført særvilkår med 7 dagar varslingsfrist og oppseiingsfrist. Vi har og gitt fleire større lån med basis i dagleg Nibor som jamnar ut renterisikoen på marknadskonto.

Operasjonell risiko

Svikt i interne prosessar kan føre til operasjonell risiko. Det kan være manglande rutinar, menneskeleg svikt, svikt i IKT system, kontrollrutinar, fysisk sikkerheit, juridisk sikkerheit, omdøme, forvaltning og dagleg drift.

Retningsliner, gode rutinar, førebyggjande tiltak og kontroll med ulike prosessar skal minimalisere risikoen for tap og uheldige situasjoner i dagleg drift. Vi har gode forsikringsordningar, og legg vekt på førebyggande tiltak. Styret meiner at det så langt råd er god kontroll med den operasjonelle risikoen i banken, og at risikoen for vesentlege tap som følge av dette er låg.

Under området operasjonell risiko opplever ein liten organisasjon større og større krav til kompetanse. Av dette følgjer at ein blir sårbar, og at det må brukast mykje ressursar på oppdatering og krevjande kompetanseområde. Det er ikkje mogleg å bygge opp spesialkompetanse på alle felt, og heller ikkje ha ønskjeleg miljø og breidde på kompetansen. Styret er opptatt av å møte denne risikoen og dei utfordringar det er å innehå spisskompetanse. Her meiner ein at samarbeid er viktig. Ein fusjon med Seljord Sparebank vil redusere denne risikoen. Gjennom Terra Gruppen kan ein og gjere mykje. Vidare meiner styret at bankane lokalt innanfor Terra Gruppen kan oppnå ein del synergier ved ulike former for samarbeid. Dette kan vere på område der ein ikkje er i grensesnittet mot kundane og er konkurrentar. Målet er å sikre kompetanse, effektivisere og redusere kostnadene for å gjere oss konkuransedyktige.

Strategisk risiko

Risiko for uventa tap, auka kostnader eller sviktande inntening i høve til dei prognosene som er utarbeidd for dei strategiske val banken har tatt, og vil ta, med omsyn til vidare drift framover.

Risikoen kan ligge i eigne val som blir gjort, eller som følgje av endringar og hendingar i marknaden vi ikkje er herre over og som kan påverke oss negativt.

Styret utarbeider strategidokument, og evaluerer det årleg. I dette arbeidet vurderar ein ulike konsekvensar av val ein har gjort og nye val ein gjer. I nokre tilfelle må ein kalkulere inn risiko for hendingar som kan påverke våre val negativt i høve til våre prognosene. Styret legg da vekt på rapportering og kontroll med den risiko som er kjent. Gode risikomarginar blir lagt inn for å møte generell usikkerheit. Strategisk risiko er det og i å ikkje gjere val, for å møte utfordringar i framtida.

Styret i Bø Sparebank har vurdera ein del hendingar utanfor vår organisasjon som kan medføre strategisk risiko for banken framover. Strukturendringar i næringa er eit område ein må ha auge for. Banken og styret har bruka tid på å invitere til samarbeid omkring ulike strategiske løysingar. Vi har fått positiv tilbakemelding på at utfordringane er gjensidige. Initiativet ovanfor Seljord Sparebank er eit resultat av styret og administrasjonen sine strategiske vurderinger.

Styring av verksemda

Sparebanken er ein sjøleigande institusjon utan aktive eigalarar. Forstandarskapet er banken sitt høgaste organ, medan styret er det organ som dagleg er overordna drifta.

Banken nedfelt overordna prinsipp for styring og kontroll i eit dokument, som igjen visar til andre styringsdokument på dei ulike område i verksemda. Gjennom desse er ansvar og retningsliner fastsett for styret, banksjef, administrasjon og tilsette. Styret følgjer opp internkontroll og risikostyring som administrasjonen har det daglege ansvar for. Gjennom strategidokument og strategidiskusjonar i styremøte set styret mål for verksemda. Det er planar for jamleg rapportering til styret av område med vesentleg risiko. Kontrollkomiteen følgjer opp verksemda, og ser til at vedtak som styret gjer blir følgd opp.

Dei rapporterer til Forstandarskapet. Ekstern revisor følgjer opp verksemda etter ein revisjonsplan. Han har møte med styret og kontrollkomiteen, og gjev sin rapport til Forstandarskapet.

SAMFUNN, ORGANISASJON OG MILJØ

Litt om marknad, samarbeid og kundar

I bygda Bø, der det bur om lag 5.800 menneske, har DNB, Sparebanken Sør og Sparebank 1 Telemark avdelingskontor i tillegg til Bø Sparebank. Konkurransen i Bø og Midt- Telemark, som er Bø Sparebank sitt lokalområde, er dermed stor. I nabobygdene er lokale sparebankar innanfor Terra Gruppen lokalisert. I tillegg til lokalmarknaden følgjer Bø Sparebank derfor opp privatkundar som etablerar seg andre stader i landet. Når det gjeld næringsliv er lokalmarknaden vårt nedslagsfelt.

Bø Sparebank har hittil klara seg godt i den nye konkurransesituasjonen, men i 2011 og 2012 har vi ikkje klara vekst på utlån. Det er svært stor konkurranse på pris, med svært låge marginar. Banken satsar på høg servicegrad og gode og konkurransedyktige produkt. Vi har og gode tilbakemeldingar frå kundeundersøking og frå kundar i det daglege. Negative tilbakemeldingar tek vi seriøst, og prøver å rette opp slike på ein best mogleg måte så snart som råd.

Saman med 77 andre sparebankar, samt OBOS, har Bø Sparebank eit strategisk eigarskap i Terra Gruppen AS. Vår eigardel er 250.444 aksjar eller 1,13 %. I 2012 blei TBK skilt ut som eige aksjeselskap med direkte eigarskap frå bankane og OBOS. Dette skjedde ved at ein del av aksjane i Terra Gruppen AS blei gjort om til aksjar i TBK AS. Fordelinga av aksjar i TBK AS skal stå i høve til kvar einskild bank si portefølje i framtida. Da Bø Sparebank sin eigardel i Terra Gruppen AS er større enn vår prosentvise portefølje i TBK AS, vil vi i løpet av våren 2013 få redusera vår aksjepost mot ei utbetaling av aksjeverdiane.

Terra Gruppen og deira aksjonærar utgjer ei av Noregs største finansgrupperingar. Samla er forvaltningskapitalen på om lag 270 milliardar kroner (inkludert TBK). Terra sitt mål er å ivareta aksjonærane sine interesser på område der bankane finn dei beste løysningane gjennom samarbeid. Visjonen er – Terra styrkar lokalbanken.

Selskapet utviklar og leverer ulike produkt som dei lokale bankane formidlar sine kundar. Samarbeidet omfattar også innkjøpssamarbeid, dataløysningar og felles bankpolitiske arbeid. Dei siste åra har bankane i Terra Gruppen gjennomført same individuelle kundeundersøkingar. Jamt over har Terrabankane svært fornøgde kundar. Bø Sparebank scorar høgt både på lojalitet og fornøgde kundar.

I tillegg til tilgang på aktuelle produkt frå ulike produktelskap innanfor gruppa, har Bø Sparebank eit samarbeid med Terra Økonomiservice omkring rekneskap og rapportering. Terra Forvaltning har vi avtale med for aktivt å forvalte banken si verdipapirportefølje. I 2012 blei Terra BoligKredit AS (TBK) skilt ut frå Terra Gruppen slik at selskapet i dag er direkte eigd av aksjonærane i Terra Gruppen AS. Selskapet har ein forvaltningskapital på omlag 50 milliardar. Dei har tilgang til det internasjonale marknaden for Obligasjonar med fortrinnsrett (OMF). Dette er ei viktig fundingkjelde for lokalbankanes bustadlånsportefølje. Det er vedteke at Terra Gruppen skiftar namn til Eika Gruppen. Formelt skjer dette i mars 2013.

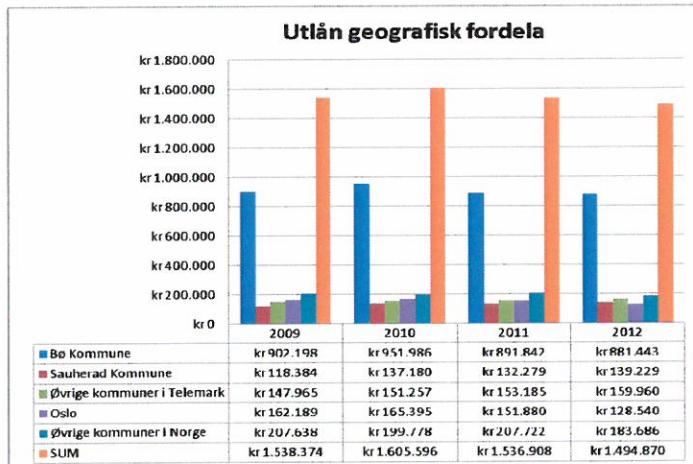
Saman med eigedomsmeklar Berit Seltveit Dale eig Bø Sparebank Terra Eiendomsmegling Midt Telemark AS. Selskapet har også ei samarbeidsavtale med Seljord Sparebank. Formålet med eigarskapet er å ha eit tilbod til våre kundar på eigedomsmekling, samt skape synergiar

for verksemndene. Aktiviteten i bustadmarknaden var bra i 2012, og selskapet hadde eit godt resultat for året sett under eitt.

Kundar

Bø Sparebank hadde ved utgangen av året 6.748 kundar. Dei kjem hovudsakleg frå lokalområdet, men vi legg vekt på å ivareta kundetilhøve med relasjonar til oss når dei etablerer seg rundt om i landet. Tabellen under viser utvikling og geografisk oversikt over utlånskundane våre som eit døme.

Geografisk fordeling av utlånsvolum

Sponsoravtaler, gåver og prisar

Bø Sparebank delar kvart år ut gåver til lag og organisasjonar i lokalmiljøet.

Det er laga klare retningsliner for gåvenemda som disponerer hovuddelen av gáveavsetninga. Gåvene delast ut etter søknad, og skal i utgangspunktet gå til prosjekt av ein viss varighet.

I 2012 disponera gåvenemda og styret i banken kr. 350.000.

Bø Sparebank har i tillegg i året 2012 hatt faste samarbeidsavtaler / sponsoravtaler med lag og organisasjonar i Bø med om lag kr. 250.000. I tillegg til dette er det gitt støtte til annonsering med vidare for lag og organisasjonar i banken sitt verkeområde for over kr. 100.000.

Ein har og gitt betydelege midlar til opprustning av tur- og skiområdet på Nordbøåsen, samt bokverket Telemark Historie.

Intern bankdrift

Ved årsskiftet var det 20 fast tilsette i bankdrifta, 11 kvinner og 9 menn. Totalt er det 18,2 årsverk fast tilsett i bankdrifta. Av desse sluttar 2 årsverk vinteren 2013. I samband med nyttilsetjingar ser ein på framtidig behov for samla kompetanse og årsverk saman med Seljord Sparebank.

Personalalet i banken er lønna ut frå stilling dei innehar i banken. Både ved val av tillitsmenn og tilsetjing av nye medarbeidarar legg ein vekt på likestilling mellom mann og kvinne. Lønnsnivå blir fastsett ut frå samanlikning med marknaden rundt oss. Banken har ei bonusordning basera på oppnådd resultat i høve til avkastning og soliditet. Alle fast tilsette får same kronebeløp ut frå stillingsprosent dersom ein oppnår kriteria for bonus. Banken har laga eigne reglar for godtgjersle til tilsette og tenestemenn.

Bø Sparebank driv verksemda si frå hovudkontoret i Bø. Banken har ikkje nokon filial. Ein leiger kontor i Bøgata 69 AS, som er eit heileigd datterselskap av banken.

Ein har eit godt arbeidsmiljø i banken. Banken har funksjonelle lokale, og gode arbeidsplassar for dei tilsette. Dei tilsette er medlemmer, og har faste legeundersøkingar på Oseberg Medisinske Senter annakvart år. Banken har lagt opp til å motivere dei tilsette til fysisk aktivitet på fritida ved tilgang til treningssenter og trimrom, samt symjehall.

Det er ikkje registrert skader som følgje av arbeidssituasjonen. Sjukefråveret i 2012 blant fast tilsette i bankdrifta var 176,2 dagsverk. Samla utgjorde sjukefråvær totalt om lag 4,2 % av total arbeidstid. Av dette var korttidsfråvær som følgje av eigen eller barn sin sjukdom 0,6 %. I tillegg til dette kjem korttidsfråvær utan trekk i lønn til fysioterapi, legebesøk og tannlege.

Banken stimulerar tilsette til vidareutdanning. Tre tilsette har eksamen som autorisert finansiell rådgjevar, og fem som forsikringsrådgjevar. Dette i samsvar med nye autorisasjonskrav som bransjen sjølv har sett.

Styret har hatt 13 ordinære møte i 2012. I styret sit det 6 personar, 2 kvinner og 4 menn. I tillegg har tilsette sin vararepresentant, som er mann, møterett. Banksjef møter fast og førebur saker og skriv møtereferat, men er ikkje medlem av styret.

Banken har verneombod. Det er kort kommunikasjonsline for verneombod og tillitsvalde til leiinga i banken, og ein legg opp til å drøfte ting som oppstår, raskt og løysingsorientert. Vinteren 2012 var Finanstilsynet på kontrollbesøk i banken. Det var mange år sidan sist gong, og ein hadde ein konstruktiv og god dialog omkring styring av verksemda.

Banken sitt sikkerheitsutstyr og rutinar har verka som føresett gjennom året. Ein vurderer fortløpende behov for oppgradering, og det er rutinar for kontroll og vedlikehald av installerte sikkerheitssystem.

Bø Sparebank forureinar ikkje det ytre miljøet, og har ikkje drive noko forskings- eller utviklingsverksemrd i 2012. Banken driv si verksemrd med same retningslinjer overfor alle kundar og forretningspartnerar, og driv ikkje nokon form for diskriminering.

Honorar til styremedlemmer var for 2012 kr. 305.000 (inkludera Prosjektstyret). Medlemmer av kontrollkomiteen mottok kr. 30.000, og leiar i Forstandarskapet kr. 12.000. Honorar til medlemmer av Forstandarskapet var kr. 1.000 pr. møte.

Fusjonsprosess med Seljord

Styret i Bø Sparebank vedtok som følgje av sine strategiske vurderingar at ein skulle kontakte Seljord Sparebank for å lufte interessa for ein samanslutning av bankane etter stiftingsmodellen. Vi fekk positive tilbakemeldingar, og vinteren 2012 vart eit prosjektstyre skipa. Frå Seljord ; styreleiar Morten Olav Dyrud, nestlediar Harald Flaten og banksjef Ben Roger Elvenes. Frå Bø ; styreleiar Trygve Myrene, styremedlem Olav Berge og banksjef Halgeir Kaasa. Prosjektstyret knytte til seg advokatfirmaet Selmer som juridisk konsulent. Prosjektstyret arbeidde våren 2012 med ein plan for samanslutning, og eit dokument til styra med tanke på vedtak om å gå i konkrete forhandlingar. Styra i begge bankane vedtok dette dokumentet 13. juni. Etter desse vedtaka vart alle tilsette i bankane, og Representantskapet i Seljord og Forstandarskapet i Bø orientert. Jamt over var det positive tilbakemeldingar. 14. juni vart Børsen og media orienterte om våre planer, og ein kunne arbeide vidare opent. Etter dette vart prosjektstyret utvida med tillitsvalde frå dei tilsette i begge bankane. Frå Seljord, Yvonne Eilefstad, og frå Bø, Augon Eika.

Styra ønskja ikkje ein uavhengig part til å vurdere verdsetjing og byttetilhøvet mellom bankane, men ville gjere dette sjølv. Ein valde da å engasjere felles revisor Ernst & Young til å hjelpe bankane i vurderingane, og for å stadfeste åpningsbalanse mv. ut frå dei avtaler bankane kom fram til.

Ein hadde eit intensivt arbeid administrativt og i prosjektstyret etter sommarferien med juridisk og økonomisk dd. Eit nytt dokument vart lagt fram for styra 20. september. Begge styra vedtok dette dokumentet som visar oppbygging av banken både juridisk og økonomisk. Konklusjonen var at ein innstilte ovanfor Representantskapet i Seljord, og Forstandarskapen i Bø , at bankane skulle fusjonerast etter stiftingsmodellen med Bø Sparebank som overtakande bank (160 år bankhistorie). 25. oktober var det avgjerande møte i begge bankane, og innstillinga frå styra vart einstemming vedteke. No er det opp til Finansdepartementet å godkjenne samanslutninga.

2012 har vore eit arbeidskrevjande år, men det har vore spennande og lærerikt. Vi har tru på at dette er ei rett utvikling for bankane og lokalsamfunna. Bø og Seljord sparebankar har sett seg i førarsetet, og gjort sine eigne val. Uansett korleis framtida blir – kapital som er skapt i bygdesamfunna over mange år – blir i bygda i framtida.

Ein er no inne i ei gjennomføringsfase, der målsetjing er ein fusjon i oktober 2013.

Prosjektleiar og prosjektorganisasjon er sett, og ein har som mål at alle tilsette blir involvert i prosessen.

UTSIKTENE FRAMOVER

Rekneskapet er utarbeidd etter føresetnader om at drifta held fram, og at ein hausten 2013 opprettar stiftingar, og slår saman bankdrifta i Bø og Seljord. Styret vurderer utsiktene for vidare drift av banken som gode. Begge bankane har politikk for å nytte TBK, og har budsjettert med ein framleis god vekst av utlån gjennom dei. Gjennom å nytte dei marknadene banken har betre, samt saman sjå mot nye marknader, meiner vi banken står betre rusta til å møte konkurransen framover. Vi har gode reservar for å møte utfordringar på kredittområdet om utsette engasjement og bransjar skulle få store problem dei neste åra. Strategidokumentet blir oppdatera, og legg grunnlag for all verksemd og planverk i banken framover.

Banken har sett utfordringar med å vera liten i høve til krav til kompetanse. Samarbeid med Seljord vil redusere denne utfordringa monaleg. Gjennom Terra og andre samarbeidsformer ønskjer ein å bygge relasjonar og effektive nettverk. Dette for å hjelpe oss til å dekke dei behov og krav kundar og myndigheter set til oss, og redusere operasjonell risiko. Gjennom opplæringstiltak og program for medarbeidarutvikling har banken stort fokus på å oppgradere og vedlikehalde kompetansen hos våre tilsette.

Gjennom prosjektgrupper, godt planverk, dyktige medarbeidarar og ekstern hjelp meiner vi at vi er godt budde på gjennomføringsprosessen fram til hausten 2013 da ein skal slå bankane fysisk saman.

Styret stadfestar at det ikkje har kome til hendingar etter framlagt rekneskap som ville påverke resultat og balanse.

STYRET SITT FORSLAG TIL DISPONERING AV ÅRETS OVERSKOT

Styret rår til at overskotet for året kr. 6.737.956 blir disponert som følgjer ;
Overførast banken sitt fond kr. 6.337.956
Avsetning til gåver kr. 400.000

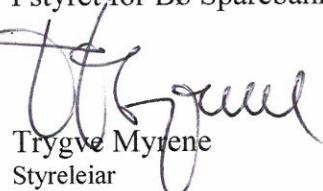
Av samla sum til gåver gjer styret framlegg om at kr. 300.000 blir disponert av gåvenemnda,
og at kr. 100.000 blir disponert av styret til gaveutdeling.

TAKK

Styret vil til slutt takke kvar enkelt tilsett og dei tillitsvalde i banken for godt utført arbeid og eit positivt samarbeid i året som er gått. Spesielt vil ein takke styret, tilsette og representantskapet i Seljord for eit opent og tillitsfullt samarbeid. Vidare vil ein også takke samarbeidspartnarar, leverandørar og forbindelsar for eit godt samarbeid. Styret vil også takke kundane våre for den oppslutning og tillit dei viser banken. Gjennom oppslutning om lokalbanken og felles innsats i lokalmiljøet, kan vi saman bidra til ei positiv utvikling av bygda og distriktet.

Bø i Telemark, 31.12.12 / 11.02.2013

I styret for Bø Sparebank

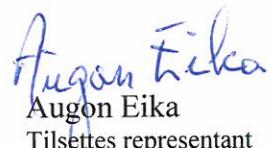

Trygve Myrene
Styreleiar

Geir Helge Espedalen
Nestleiar

Berit Volleng Sanden

Gunn Anita Stenstad

Olav Berge

Augon Eika
Tilsettes representant

Halgeir Kaasa
Banksjef

RESULTATREGNSKAP (i tusen kroner)	Noter	2012	2011
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner		1.779	2.974
Renter og lign. innt.av utlån til og fordr. på kunder		72.820	77.767
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		3.679	3.127
Andre renteinntekter og lignende inntekter		-	10
Sum renteinntekter og lignende inntekter		78.278	83.878
Renter og lignende kostnader på gjeld til kreditinst.		2.739	4.026
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		31.966	30.833
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		7.914	12.699
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	23	1.344	1.462
Andre rentekostnader og lignende kostnader		-	-
Sum rentekostnader og lignende kostnader		43.963	49.021
Netto rente og kreditprovisjonsinntekter		34.315	34.857
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		199	1.539
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper			
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper			
Sum utbytte og andre innt. av verdip. med var. Avkastning		199	1.539
Garantiprovisjoner		160	186
Andre gebyr og provisjonsinntekter		5.653	5.921
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	2	5.813	6.107
Garantiprovisjon			
Andre gebyr og provisjonskostnader		1.330	1.549
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	3	1.330	1.549
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		775	148
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		199	19
Netto verdiendring og gev/tap på valuta og finansielle drivater		147	187
Sum netto verdiendring og gev/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	4	1.120	355
Driftsinntekter faste eiendommer		-	-
Andre driftsinntekter		2	1
Sum andre driftsinntekter		2	1
Lønn		9.725	9.360
Pensjoner	5	1.118	829
Sosiale kostnader		1.882	1.815
Administrasjonskostnader		7.521	8.419
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	6,7	20.246	20.424
Ordinære avskrivninger		132	78
Nedskrivninger		-	-
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	8	132	78
Driftskostnader faste eiendommer			
Andre driftskostnader		4.334	3.348
Sum andre driftskostnader	9	4.334	3.348
Tap på utlån		5.434	2.099
Tap på garantier m.v.			600
Sum tap på utlån, garantier m.v.	11	5.434	2.699
Nedskriving/reversering av nedskriving			
Gevinst/tap		-	-
Sum nedskr./reversering av nedskriving og gev./tap på verdip. som er anl.m.		-	-
Resultat av ordinær drift før skatt		9.973	14.761
Skatt på ordinært resultat	10	3.234	4.267
Resultat for regnskapsåret		6.738	10.495
Overført til/fra sparebankens fond	24	6.338	10.145
Avsetning til gaver		400	350
Overført til gavefond		-	-
Sum overføringer og disponeringer		6.738	10.495

EIENDELER (i tusen kroner)	Noter	2012	2011
Kontanter og fordringer på sentralbanker	14	106.581	89.674
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		84.395	95.291
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		0	0
Sum netto utlån og fordringer på kreditinstitusjoner		84.395	95.291
 Kasse-/drifts- og brukskreditter		228.652	224.821
Byggelån		43.460	40.441
Nedbetalingslån		1.220.747	1.271.646
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	11	1.492.859	1.536.908
Individuelle nedskrivninger på utlån	11	-12.350	-9.170
Nedskrivninger på grupper av utlån	11	-10.200	-10.200
Sum netto utlån og fordringer på kunder		1.470.309	1.517.538
 Overtatte eiendeler	15	1.000	1.000
 Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		0	0
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		132.377	117.992
Sum sertifikater og obligasjoner	16	132.377	117.992
 Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		51.985	53.401
Andeler i ansvarlige selskaper, kommandittselskaper m v		0	0
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	17	51.985	53.401
 Eierinteresser i datterselskaper		10.816	10.266
Sum eierinteresser i konsern selskaper	18	10.816	10.266
 Maskiner, inventar og transportmidler		243	129
Bygninger og andre faste eiendommer		0	15
Sum varige driftsmidler	8	243	144
 Andre eiendeler		1.803	799
Sum andre eiendeler		1.803	799
 Opptjente ikke mottatte inntekter		3.403	3.909
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	5	4.500	4.633
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		3.422	1.999
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		11.325	10.541
 SUM EIENDELER		1.870.833	1.896.647

Gjeld og Egenkapital (i tusen kroner)	Noter	2012	2011
Lån og innskudd fra kreditinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		2.410	2.332
Lån og innskudd fra kreditinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		109.000	84.000
Sum gjeld til kreditinstitusjoner	19	111.410	86.332
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		1.291.468	1.222.015
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		35.587	33.223
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	20	1.327.055	1.255.238
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		-	-
Obligasjonskjeld		200.000	325.000
- Egne ikke-amortiserte obligasjoner		-3.000	-3.000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	21	197.000	322.000
Annen gjeld		5.670	9.036
Sum annen gjeld	22	5.670	9.036
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		3.782	4.794
Pensjonsforpliktelser	5	-	-
Utsatt skatt	10	829	567
Individuelle avsetninger på garantiansvar		-	-
Andre avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		443	373
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		1.272	940
Evigvarende ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån		35.000	35.000
Annen ansvarlig lånekapital		-	-
Sum ansvarlig lånekapital	23	35.000	35.000
SUM GJELD		1.681.188	1.713.340
Sparebankens fond		189.170	182.832
Gavefond		475	475
Utjevningsfond		-	-
Sum opptjent egenkapital	24	189.645	183.307
SUM EGENKAPITAL		189.645	183.307
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		1.870.833	1.896.647
Poster utenom balansen			
Garantiansvar	13	38.317	13.538
Garantiansvar Terra Boligkreditt AS	13	26.671	17.624
Andre betingede forpliktelser			

Styret for Bø Sparebank, 3800 Bø 31.desember 2012 11. februar 2013

Trygve Myrene
Leiar

Geir Helge Espedalen
Nestleiar

Olav Berge

Augon Eika

Halgeir Kaasa
Banksjef

Gunn Anita Stenstad

Berit Volleng Sanden

Bø Sparebank

Kontantstrømoppstilling 2012

Tall i hele 1000

	2012	2011
Tilført fra årets drift *)	4 650	810
Endring diverse gjeld	-18	7 173
Endring diverse fordringer	<u>-1 787</u>	<u>-2 117</u>
Likviditetsendring fra resultatregnskapet	2 845	5 866
Endring brutto utlån	44 049	68 688
Endring kortsiktige verdipapirer	-2 750	-79 865
Endring innskudd fra kunder	<u>71 816</u>	<u>73 182</u>
Netto likviditetsendring fra virksomhet	115 960	67 871
-Investering i varige driftsmidler/immaterielle eiendeler	-231	0
Endring i langsiktige verdipapirer	<u>-9 795</u>	<u>-3 552</u>
Likviditetsendring vedr. investeringer	-10 026	-3 552
Innfrielse obligasjonslån	-180 000	
Oppnak av nytt obligasjonslån	55 000	47 000
Innfridd lån fra finansinstitusjoner	<u>25 077</u>	<u>-50 000</u>
Likviditetsendring fra finansiering	-99 923	-3 000
Endring likvider	6 011	61 319
+ Likvidbeholdning 1/1	<u>184 965</u>	<u>123 646</u>
= Likvidbeholdning 31/12	190 976	184 965
Som består av :		
Kasse, DnB, Norges Bank	106 581	89 674
Lån andre finansinstitusjoner	<u>84 395</u>	<u>95 291</u>
Sum	<u>190 976</u>	<u>184 965</u>

*) Tilført fra årets drift

	2012	2011
Årets resultat	6 738	10 496
Betalt skatt	-4 027	-3 716
Endring nedskrivning for tap	3 180	-5 530
Ordinære avskrivninger	132	78
Reversering/oppskrivning på verdipapirer	-973	-168
Overført til gaver	<u>-400</u>	<u>-350</u>
Sum tilført fra årets drift	<u>4 650</u>	<u>810</u>

REGNSKAPSPrINSIPPER

GENERELT

Bankens årsregnskap for 2012 er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt.

Utarbeidelse av konsernregnskap

Bø Sparebank eier 100 % av datterselskapet Bøgata 69 AS og 52,38% av Terra Eiendomsmegling Midt-Telemark AS. Det er ikke utarbeidet konsernregnskap. Unnlatt konsolidering av Bøgata 69 A/S begrunnes med at unnlatelsen ikke har betydning for å bedømme bankens stilling og resultat. Se note 18.

Bruk av estimatorer

Ledelsen har brukt estimatorer og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer:

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Foretatte beregninger viser at etableringsgebyrer ikke overstiger kostnadene som oppstår ved etablering av det enkelte utlån. De periodiseres derfor ikke over lånets løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. På engasjementer der det blir gjort nedskrivninger for tap, blir renteinntekter resultatført på ordinær måte. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFU-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

UTLÅN – BESKRIVELSER OG DEFINISJONER

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån overført til og formidlet til Terra Boligkreditt AS (TBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risiko er vurdert å være overført til TBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og er derfor fraregnet.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. For engasjemantene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er inndekket som avtalt.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterete tap

Ved mislighold over 90 dager, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterete tap fjernes fra bankens låneporlefølje og fra individuelle nedskrivninger.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert.

Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneporlefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne med grunnlag i beregninger med basis i erfaringstall, konjuncturendringer, bransjeanalyser og andre forhold. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemannning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Rapportering av misligholdte låneneengasjement

Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres kundens hele låneneengasjement.

OVERTATTE EIENDELER

Overtatte eiendeler beholdes inntil verdien kan realiseres ved salg.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle derivater

Banken benytter finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Slike avtaler omfatter rentebytteavtaler. Bankens finansielle derivater er definert som sikringsforretninger og effekten av disse blir vurdert i sammenheng med den sikrede post. Banken benytter ikke slike forretninger til spekulativ handel, men bare som del av bankens sikringsstrategi. Alle bankens derivatavtaler dekker også kravene til regnskapsmessig sikring.

Renteinstrumenter utenfor balansen

Resultatet av sikringsforretninger blir bokført parallelt med resultatet av den underliggende balanseposten som forretningen er inngått for. Inntekter og kostnader fra disse avtalene resultarføres netto. Se note 27.

Verdipapirer

Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig).

Omløpsporteføljen (herunder handelsportefølje og ikke handelsportefølje) og anleggsportefølje verdivurderes etter forskjellige regler og hver for seg. Se note 16.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som andre omløpsmidler. Andre omløpsmidler er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltningen av obligasjonsporteføljen er satt ut til en profesjonell aktør, og forvalteren står også for fastsettelsen av virkelig verdi for de enkelte obligasjonene og sertifikatene. Det benyttes priser notert i markedet. Når noterte priser ikke foreligger beregnes virkelig verdi i prisingsmodell utarbeidet av Fondsmeglernes forening.

Aksjer og grunnfondsbevis

Aksjer og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler og vurderes til den laveste verdi av anskaffelsekost og virkelig verdi. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. Dersom virkelig verdi av aksjene klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

Investeringer i datterselskap

Investeringer i datterselskap vurderes etter kostmetoden. Kostmetoden medfører at aksjen balanseføres til kostpris.

VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi. Følgende lineære avskrivningssatser legges til grunn:

Inventar og innredning	20,0 %
Kontormaskiner	20,0 %
EDB-utstyr	30,0 %

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader

Bø Sparebank følger Norsk Regnskapsstandard for pensjonskostnader. Pensjonskostnadene er gjenstand for årlig aktuarberegnung. Pensjonskostnadene blir bokført under personalkostnader i resultatregnskapet. Differanse mellom beregnet påløpt forpliktelse og verdien av pensjonsmidlene, korrigert for avvik i estimer og effekt av endrede forutsetninger, føres i balansen enten som langsiktig gjeld (hvis negativ) eller som anleggsmiddel (hvis positiv). Forutsetningene som blir lagt til grunn for utregning av pensjonsforpliktelser, blir revurdert årlig i forkant av årlig aktuarberegnung. Enkelte parametere er endret fra 2011 til 2012. Differanse mellom forpliktelsene ved begynnelse og slutt av et regnskapsår, føres i resultatregnskapet.

Selskapets ansatt har tidligere inngått i AFP ordningen for bank og finansnæringen. I forbindelse med omleggelse av AFP ordningen er selskapets ansatte nå overført til ny felles AFP ordning.

Ny AFP ordning anses som en ytelsesbasert flerforetaksordning. Forpliktelse knyttet til ytelsesbaserte flerforetaksordninger beregnes og avsettes i regnskapet, i den utstrekning administrator av ordningen er i stand til å foreta en beregning av selskapets andel av forpliktelsen i ordningen. Dersom administrator ikke er i stand til å foreta beregninger av forholdsmessig andel behandles flerforetaksordningen som en innskuddsbasert ordning, med løpende kostnadsføring av betalt premie. For nærmere beskrivelse av effekten av endret AFP ordning se omtale i Note 5.

SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel er beregnet med 28 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som

reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Betalbar skatt består av inntektsskatt og formueskatt. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnkaps-messige resultater som vil utlignes i fremtiden.

OMREGNINGSREGLER FOR VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kurseren pr 31.12.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld blir oppført til opptakskost. Opptakskost er pålydende med tillegg av overkurs eller fradrag for underkurs. Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalingene fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalingene generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

NOTE 1 FINANSIELL RISIKO

Bø Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel II regelverket. Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til kapitalkravsforskriften og internkontrollforskriften. Bankens resultatløft er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instrukser i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kreditrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko.

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparte ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kreditrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparte, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater. Kreditrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerheters verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kreditrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av utlån.

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- fordringer og varelager
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskontokreditt.

Risikovurdering

Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en integrert del av bankens kredittvurdering og saksgangsprøsess. Banken har definert 5 risikoklasser, A-E: A og B - lav risiko, C og D - moderat risiko og klasse E - høy risiko.

Bedriftsmarked

Ved vurdering av risiko innenfor bankens næringsengasjementer vektlegges følgende to hovedkomponenter: Økonomi (60 %) - Sikkerhet (40 %).

Komponenten økonomi er sammensatt av følgende nøkkeltall: Rentabilitet - Soliditet – Finansiering.

Eksterne faktorer som kan vurderes skjønnsmessig er: Bransje/produkter - Marked/konkurrenter – Kunde/leverandører.

Personmarked

Ved vurdering av risiko innenfor bankens personmarked vektlegges følgende to hovedkomponenter: Sikkerhet (60 %) - Andre faktorer (40 %).

Komponenten økonomi er sammensatt av følgende nøkkeltall: Netto likviditet - Netto formue – Gjeldsgrad – Brutto inntekt.

Andre faktorer er sammensatt av: Interne faktorer (50 %) – Eksterne faktorer (50 %).

Interne faktorer som vurderes skjønnsmessig er: Betalingsvilje.

Eksterne faktorer som vurderes skjønnsmessig er: Arbeidsgiver – Bosted og utdannelse.

Se note 11 for ytterligere opplysninger om tap på utlån etc.

Kreditrisiko styres gjennom bankens kreditstrategi. Det er utarbeide kreditthåndbøker med policyer og rutiner samt administrativ fullmaksstruktur for styring av kreditrisiko, herunder klargjøring av krav til dokumentasjon og betjeningssevne for kunder som innvilges kreditt, samt krav til sikkerhet i engasjementene. Risiko i porteføljen blir kontinuerlig overvåket for å avdekke sannsynlighet for mislighold og for å kalkulere tap dersom mislighold inntreffer.

Bankens kreditrisiko består hovedsakelig av enkeltrisikoer mot privat- og bedriftskundemarkedet. Etablert risikohåndtering skal sikre at kreditrisiko er i samsvar med bankens risikovilje. Det kan forventes at konsekvenser for den norske økonomien etter uroen i finansmarkedet også i 2013 vil kunne forringe kvaliteten i utlånsporteføljen, og særlig innenfor næringslivskreditter. Modellen for gruppemedskrivning bygger på bransjeinndeling av kundene, offentlige tilgjengelige konkurssannsynligheter og forventet restverdi på objektene.

Konsentrasjonsrisiko

Banken er ikke eksponert mot få, store næringskunder, med unntak av 1 større engasjement (mer enn 10 % av ansvarlig kapital). Eksponeringen er godt spredt geografisk, hensyn tatt til bankens markedsandel. For å sikre diversifisering er det gitt rammer for eksponering i bransjer, fylker og per kunde.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tap og gevinst forårsaket av endringer i markedsparametere som rente, valutakurser, aksje- eller råvarepriser. Markedsrisiko som banken står overfor er hovedsakelig renterisiko og inkluderer potensielle svingninger i verdien av fastrenteinstrumenter eller finansielle instrumenter knyttet til en markedsbenchmark (NIBOR flytende pengemarkedsrente) som følge av endringer i markedsrenter, og i fremtidige kontantstrømmer for finansielle instrumenter til flytende rente. Prisrisiko kommer av endringer i markedspriser, enten forårsaket spesifikke faktorer knyttet til et individuelt finansielt instrument eller utstedet, eller faktorer som påvirker alle instrumenter handlet i et marked. Dette kan for eksempel omhandle endringer i priser eller volatilitet på aksjer, aksjeindekser eller råvarer. Rentepapirer, aksjederivater og råvarederivater er eksponert for denne risikoen.

Det vesentligste av markedsrisiko relaterer seg til verdipapirmarkedet representert ved egne verdipapirbeholdninger. Hovedtyngden av bankens portefølje er plassert i likvide obligasjoner med begrenset risiko for store fall i markedsverdi. Obligasjonsporteføljen er forvaltet av Terra Forvaltning AS som har spesialkompetanse innen området. Forvaltningen er underlagt rapporterings- og posisjonsrammer fastlagt av styrene i selskapene. Rammene skal begrense risikoen, og disse rammene gjennomgås minst én gang i året.

Bankens samlede markedsrisiko vurderes basert på stressscenarier utarbeidet i tråd med anbefalinger fra Finanstilsynet og Baselkomiteen.

Banken benytter følgende sikringsinstrumenter:

Rentebytteavtaler (renteswapper) – avtaler om å bytte rentebetingelser, for et bestemt nominelt beløp over et bestemt antall perioder.

Formålet med bruk av rente- og valutainstrumenter er å sikre fremtidige rentevilkår eller motvirke effekten av kurssvingninger.

Aksjer i tilknyttede selskaper, konsernselskaper og strategiske plasseringer er ikke en del av prisrisikoen på aksjer, men inngår i strategisk risiko og eierrisiko.

Banken har ingen vesentlig valutaeksponering per 31. desember 2012.

Banken er også eksponert for renterisiko knyttet til tap av rentenetto. Ulik rentebinding og referanserenter på utlån og innlån gir utslag på rentenetto i banken. Renterisiko reduseres ved at innlån og utlån i høy grad tilpasses samme rentebetingelser.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Bankens eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansiering i kapitalmarkedet og tap av innskudd.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter. Likviditetssituasjonen betraktes som god.

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av banken. Banken har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer, mv, og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Risiko for at banken ikke skal "overleve". Den fundamentale risiko for styret og toppledelsen. Risiko for at verdiene av gjeld og eiendeler endres på grunn av faktorer i markedet. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår.

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2012 foretatt etter samme opplegg som foregående år. Det er så foretatt en systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har ivaretatt for å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot de interne rutiner og instrukser og det rammeverk som er etablert i bankens systemer..

Banken har ikke inngått kontrakter for 2013 som ikke er opplyst i regnskapet.

NOTE 2 SPESIFIKASJON AV PROVISJONSINNTEKTER OG INNTEKTER FRA BANKTJENESTER

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	2012	2011
Formidlingsprovisjon	28	22
Garantiprovisjon	160	187
Betalingsformidling	2.508	2.753
Verdipapirforvaltning og -omsetning	530	637
Provisjon ved salg av forsikring	2.204	1.986
Andre provisjons- og gebyrinntekter	383	522
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	5.813	6.107

NOTE 3 SPESIFIKASJON AV GEBYR- OG ANDRE PROVISJONSKOSTNADER MV

Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	2012	2011
Transaksjonsavgifter og lignende	1.148	1.204
Betalingsformidling, interbankgebyrer	182	343
Andre provisjonskostnader	0	2
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	1.330	1.549

NOTE 4 SPESIFIKASJON AV NETTO VERDIENDRINGER OG GEVINST/TAP PÅ VALUTA OG VERDIPAPIRER SOM ER OMLØPSMIDER

Netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	2012	2011
Kursgevinst ved oms. av aksjer/andeler/grunnfondsbevis	0	131
Kurstap ved oms. av aksjer/andeler/grunnfondsbevis	-545	0
Kursregulering aksjer/andeler/grunnfondsbevis	743	-112
Netto gevinst/-tap aksjer	198	19
Kursgevinst ved omsetning av obligasjoner	164	37
Kurstap ved omsetning av obligasjoner	-24	-65
Kursregulering obligasjoner	634	177
Netto gevinst/-tap obligasjoner	774	149
Kurstap-/gevinst+ fra finansielle derivater og valuta	148	187
Sum netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	1.120	355

NOTE 5 PENSJON

Ifølge Norsk Regnskaps Standard, blir pensjonskostnadene registrert når de påløper og fordelt/periodisert systematisk over opptjeningsperioden. De aktuarmessige beregningene for regnskapsårene 2011 og 2012 (grunnlag for estimerte verdier), i henhold til standarden, er utført på basis av balansesituasjonen 31.12.2012. Rapporteringen omfatter pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser.

For de sikrede ordningene er bankens pensjonsmidler med tillegg av ikke resultatførte estimatavvik, større enn pensjonsforpliktelsene både i 2011 og 2012. Overfinansieringen balanseføres som langsiktig fordring.

Pensjonsforpliktelsene knyttet til underfinansierte ordninger balanseført som langsiktig gjeld.

Pensjonsmidler

Ved verdsettelse av pensjonsmidlene, som inkluderer ordinært pensjonspremiefond, premierreserve, andel av tilleggsavsetninger og kursreserve, benyttes estimert verdi ved regnskapsavslutningen. Denne estimerte verdi korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra livsforsikringsselskapet over pensjonsmidlenes flytteverdi.

Pensjonsforpliktelser

Ved måling av nåverdien av påløpte pensjonsforpliktelser benyttes estimert forpliktelse ved regnskapsavslutningen. Estimert påløpt pensjonsforpliktelse korrigeres hvert år i samsvar med aktuarberegnet oppgave fra livsforsikringsselskapet. Forutsetningene er endret fra foregående år når det gjelder avkastning, diskonteringstrente, årlig lønnsvekst, regulering av pensjoner under utbetaling og forventet G-regulering. Endringene er tilnærmet i samsvar med anbefalinger fra NRS.

Pensjonsforpliktelser som dekkes over drift (usikrede ytelsjer)

Gammel AFP ordning ble i februar 2010 vedtatt avviklet og det var kun mulig å gå av etter den gamle ordningen fram til 31.12.2010. Gevinsten ved avviklingen av ordningen er inntektsført i 2010.

Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig

foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene.

Økonomiske forutsetninger	2012	2011
Diskonteringsrente	3,80 %	4,60 %
Forventet avkastning på midlene	4,10 %	5,40 %
Lønnsvekst	3,50 %	4,00 %
Regulering av løpende pensjon	3,25 %	3,75 %
Regulering av oppsatt pensjon	0,10 %	1,30 %
Prosentvis utnytting av AFP ordningen	0,00 %	0,00 %

Demografiske forutsetninger	2012	2011
Antall yrkesaktive	15	22
Gjennomsnittsalder yrkesaktive	56	51
Sum lønn	6.020.929	7.768.178
Gjennomsnittlig lønn	401.395	369.913
Antall pensionister	3	2
Antall utmeldte med fremtidige rettigheter	0	0

Prosentvis sammensettning av pensjonsmidler:

Kontrakten er forsikret i porteføljen til Vital Forsikring A	2012	2011
Aksjer	9,20 %	10,40 %
Omløpsobligasjoner	15,60 %	15,20 %
Pengemarked	18,30 %	21,70 %
Anleggsobligasjoner	36,80 %	33,40 %
Eiendom	18,30 %	18,00 %
Annet	1,90 %	1,20 %

Levetiden er beregnet i livsforsikringsselskapens tabell K 2005

Forventet gjenstående levetid

Alder	Menn	Kvinner
20	62,0	65,2
40	42,2	45,5
60	23,5	26,3
80	8,8	10,3

Døds sannsynlighet

Alder	Menn	Kvinner
20	0,01 %	0,01 %
40	0,07 %	0,04 %
60	0,56 %	0,34 %
80	5,18 %	3,67 %

Uføresannsynlighet

Alder	Menn	Kvinner
20	0,08 %	0,11 %
40	0,18 %	0,26 %
60	1,93 %	2,90 %
80		

Kollektiv pensjonsforsikring:	31.12.2012	31.12.2011	Endring
Nåverdien av påkomne pensjonsplikter	12.115	15.388	(3.273)
Virkelig verdi av pensjonsmidler	14.715	16.713	(1.998)
Netto overfinansiering	(2.600)	(1.325)	(1.275)
Arbeidsgiveravgift	-	-	-
Påløpte pensjonsforpliktelser	(2.600)	(1.325)	(1.275)
Planavvik fordelt til senere år	1.900	3.308	(1.408)
Overfinansiering kollektiv pensjonsforsik	4.500	4.633	133

Pensjonsavtale tidlige renholder:

Nåverdien av påkomne pensjonsplikter	-	-	-
Arbeidsgiveravgift	-	-	-
Påkomne pensjonsplikter	-	-	-
Overfinansiering av pensjonsforplikt	4.500	4.633	133

Årets pensjonskostnad:	2012
Kostnadsført til kollektiv pensjonsordning	980
Kostnadsført innskuddsbasert ordning	-
Kostnadsført til AFP-ordninga	138
	1.118

Pensjonsforpliktelser som er forsikringsmessig dekket (sikrede ytelses)

Det er pr. 31.12.2012 knyttet 15 ansatte og 3 pensjonister til ordningen. Avtalen er i samsvar med Lov om foretakspensjon av 24. mars 2000. Ansatte med minst 20 % stilling har rett til tilleggspensjon fra fylte 67 år. Pensjonsordningen sikrer de ansatte, inklusive ytelsene fra Folketrygden, 70 % av lønn ved fratredelse i banken.

Pensjonsordningen behandles i henhold til Norsk Regnskaps Standard for pensjonskostnader og er gjenstand for aktuarberegnung av pensjonsmidler og nåverdi av pensjonsforpliktelse. I henhold til denne standarden skal pensjonsordningen behandles som en ytelsesplan.

Innenfor den ordinære AFP-ordningen som banken har gjennomført er det ingen personer som pr. 31.12.2012 ytes pensjon.

NOTE 6 SPESIFIKASJON AV LØNN OG GENERELLE ADMINISTRASJONSKOSTNADER

Lønn og generelle

administrasjonskostnader	2012	2011
Lønn til ansatte	9.290	8.990
Honorar til styre og tillitsmenn	435	370
Pensjoner	1.118	829
Arbeidsgiveravgift	1.596	1.564
Kurs, velferd, øvrige personalutgifter	599	772
Kontorrekvisita, blanketter, trykksaker	220	342
Telefon, porto, frakt	460	548
Reklame, annonser, markedsføring	485	1.318
Diett, reiser, øvrige utgifter	171	173
EDB-kostnader	5.873	5.518
Sum lønn og generelle		
administrasjonskostnader	20.246	20.424

Antall årsverk pr 31.12.	18,2	17,6
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	18,2	17,6

NOTE 7 YTELSER OG LÅN TIL LEDENDE ANSATTE M.V (beløp i hele kroner)

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente. Differansen, kr 23.333,- for 2012, er grunnlag for fordelsbeskatning av ansatte. Beløpet er nettoført i regnskapet. Lån til banksjef følger generelle vilkår for øvrige ansatte. Lånen er sikret med pant innenfor 80 % av verdi.

Lån, garantier og sikkerhetsstilleller til tillitsvalgte er gitt etter samme vilkår som for bankens øvrige kunder, og er sikret i henhold til bestemmelserne for slike lån og garantier.

OTP – Obligatorisk tjenestepensjon er pliktig. Banken har pensjonsordning som tilfredsstiller kravene. Banksjef er med i bankens ord. Pensjonsordning og bonusordning med samme vilkår som for bankens øvrige ansatte. De ansatte har en avtale med banken om bonus som bygger på resultat og soliditet. Evt. bonuspost blir fordelt likt ut fra stillingsramme. Kriterier for bonus er ikke oppnådd i 2012 og styret har valgt å gi kr. 5000 per årsverk. Samlet utgjør dette kr. 100 000 inkludert AGA som er ført i regnskapet for 2012..

Der er ingen avtale om sluttvederlag for banksjef eller styrets leder.

Banken hadde i 2012 ingen transaksjoner med nærmilende parter utover overnevnte transaksjoner.

Selskapet benytter ikke aksjeverdibaserte godtgjørelser til ansatte eller tillitsvalgte.

	Lønn og honorarer	Pensjons- ordning	Annen godt- gjørelse	Lån	Sikkerhets- stillelse
Ledende ansatte					
Banksjef Halgeir Kaasa *	911.449	86.673		510.000	
Kontorsjef Ingebret Teigen *	740.354	48.732		1.350.000	
Org.sjef Jan Bakkåker **	813.477	43.571		1.610.000	
Sum	2.465.280	178.976	0	3.470.000	0
Styre					
Styreleder Trygve Myrene	85.000			1.000.000	
Geir Helge Espedalen	40.000			0	
Olav Berge	60.000			0	
Augon Eika	513.698			779.000	
herav honorar 40.000					
Berit Volleng Sanden	40.000			500.000	
Gunn Anita Stenstad	40.000			1.990.373	
Morten Danielsen **	462.442			1.450.000	
Jan Berge	8.000			600.000	
Sum	1.249.140	0	0	6.319.373	0
Kontrollkomite					
Bente Dysthe	12.000			500.000	
Wenche M. Kåsa	9.000			3.424.868	
Lars Håkonsen	9.000			750.000	
Sum	30.000	0	0	4.674.868	0
Forstanderskap					
Innskytervalgte					
Nina Kåsa	3.000			0	
Borgar Kaasa	3.000			15.500	
Ivar Tjønntveit	3.000			368.927	
Anne Lise Myhre	4.000			0	
Hans Bakke leder	12.000			910.000	
Håkon Mæland	4.000			998.000	
Mona Tveitan	2.000			700.000	
Rolf Steinsland	3.000			604.117	
Olav Halstensgård	4.000			704.821	
Inge Hegna	2.000			975.955	
Jørund Verpe	4.000			800.000	
Ingunn Munthe	2.000			0	
Sum	30.000	0	0	4.674.868	0
Kommunevalgte					
Vigdis Olafsen	4.000			0	
Bodil Dahl	7.000			195.190	
Torbjørn Lahus	3.000			0	
Bergit Askilt Myrjord	5.000			43.141	
Heidi Røneid	3.000			1.235.676	
Karl Åge Liland	3.000			1.997.667	
Sum	30.000	0	0	4.674.868	0
Ansatte					
Grete Forberg	3.000			1.230.000	
Sveinung Soterud	4.000			1.520.000	
Anne I. Eilevstjønn	5.000			1.400.000	
Bente Myrene	3.000			742.432	
Sum	86.000	0	0	14.441.426	0

*Inkludert ekstra arbeid ifm fusjon, bonus,, forsikring og kommunikasjon

**Inkludert utleie til Terra Gruppen, bonus, forsikring og kommunikasjon

Rapportert beløp er saldo på lån pr. 31.12 eller innvilget kreditramme på flexilån.

Forstanderskapets medlemmer har kr. 1.000,- i honorar pr. møte.

NOTE 8 VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

	Bygning og andre faste eiend.	Maskiner / Inventar	Sum
Kostpris 01.01.2012	751	9.803	10.554
Tilgang		231	231
Avgang		-	-
Kostpris 31.12.2012	751	10.034	10.785
Akkumulerte avskrivinger 01.01.2012	736	9.674	10.410
Tilbakeførte avskrivninger på solgte driftsmidler			-
Ordinære avskrivinger	15	117	132
Akkumulerte avskrivinger 31.12.2012	751	9.791	10.542
Bokført verdi 31.12.2012	-	243	243

Bø Sparebank leier lokaler av Bøgata 69 AS som er 100% eid av Bø Sparebank. Banken betaler en husleie på 1 272 000,- pr år. Leiekontrakten gjelder for 5 år av gangen og er ikke balanseført.

Den faste eiendommen som er omtalt i noten gjelder hytte som banken har i Bamble kommune. Eiendommen har et bruttoareal på ca. 80 kvm. Hytta leies ut i sin helhet til de ansatte i banken.

NOTE 9 SPESIFIKASJON AV ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Andre driftskostnader	2012	2011
Driftskostnader faste eiendommer	590	847
Leie av lokaler	1.272	1.272
Maskiner, inventar og transportmidler	162	124
Kontingenter og avgifter	261	0
Revisjonshonorar	810	318
Forsikringer	82	84
Eksterne tjenester utenom ordinær forretningsdrift	0	0
Utgifter leide lokaler	0	0
Utredninger og takster	0	0
Andre ordinære tap	51	1
Øvrige kostnader	1.106	702
Sum andre driftskostnader	4.334	3.348

Spesifikasjon av revisjonshonorar:

Lovpålagt revisjon	212	201
Revisjon av delårsregnskap og attestasjoner ifb med fusjone	370	0
Attestasjon	37	34
Bistand vedr ligningspapirer	21	63
Annен regnskapsbistand ved årsregnskap og fusjonen	170	20
Sum revisjons honorar ekskl. mva	810	318

NOTE 10 SKATTEKOSTNAD

Skattekostnaden består av:

Betalbar skatt: 28 % av skattemessig resultat. For mye eller for lite avsatt betalbar skatt ved fjorårets ligning.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel: Knyttes til periodisering av skatt på inntekts- og kostnadsposter hvor den

regnskapsmessige periodiseringen avviker fra den skattemessige.

Formuesskatt.

Andre skattebegrep:

Resultatforskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige resultat deles i:

Permanente forskjeller: Ikke fradagsberettigede kostnader, skattefrie inntekter.

Midlertidige forskjeller: Forskjeller mellom regnskap og skattemessige periodiseringer som skal reverseres i senere perioder fordi det er det samme beløp som samlet skal komme til fradrag eller som skal inntektsføres over tid.

Beregning av skattekostnad	2012	2011
Resultat før skattekostnad	9.972	14.762
a. Permanente forskjeller:	-1.018	-1.639
b. Endring midlertidige forskjeller:	-193	-594
Årets skattegrunnlag	8.761	12.529
Formuesskatt	540	534
Betalbar inntektskatt (skattesats 28%)	2.993	4.042
Resultatført/avsatt slik:		
For mye/lite avsatt skatt 2011	-12	3
Ref. utenlandsk skatt	-9	-8
Endring utsatt skatt	262	230
Sum kostnadsført skatt i resultatregnskapet	3.234	4.267

Oversikt over midlertidige forskjeller	2012	2011	Endring
Midlertidige forskjeller pr 31.12.			
Varige driftsmidler	-678	-775	97
Pensjoner, overfinansiering	4.500	4.633	-133
Pensjoner, underfinansiering		-	-
Verdipapirer	-861	-1.604	743
Avsetning markedsføring, 160-års jubileum	-	-230	230
Ubeskattet EK	-	-	-
Førtidsordning	-	-	-
Grunnlag utsatt skatt+/utsatt skattefordel-	2.961	2.024	937
Bokført utsatt skatt	829	567	262

NOTE 11 TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER MV

Tap på utlån og garantier

KLASSIFISERING

Kredittkvaliteten håndteres ved at banken benytter sine interne retningslinjer for kreditratinger. Tabellen nedenfor viser den akkumulerte (økonomi og sikkerhet) kredittkvaliteten for utlånsrelaterte eiendeler

Personmarkedet		Ubenyttede trekkrettigheter				Garantier		Individuelle nedskrivninger	
Risikoklasser		Brutto utlån 2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
A Lav risiko		898	870	78	77	1	1	-	-
B		145	211	-	-	-	-	-	-
C Normal risiko		37	47	2	2	-	-	-	-
D		8	2	-	-	-	-	2	-
E Høy risiko		2	3	-	-	-	-	-	-
Ikke klassifisert		2	2	-	-	-	-	-	-
Totalt		1.092	1.135	80	79	1	1	2	-

Bedriftsmarkedet		Ubenyttede trekkrettigheter				Garantier		Individuelle nedskrivninger	
Risikoklasser		Brutto utlån 2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
A Lav risiko		93	73	12	11	31	28	-	-
B		135	136	-	-	3	3	-	-
C Normal risiko		118	137	16	21	2	1	-	-
D		48	50	-	-	1	-	10	6
E Høy risiko		9	6	5	-	-	-	-	3
Ikke klassifisert		-	-	-	-	-	-	-	-
Totalt		403	402	33	32	37	32	10	9

Risikoklassifisering

Ved utgangen av 2012 er 99,85% av lån og 100% av garantier risikoklassifisert. Banken har valgt å vektlegge risiko ved prising av utlånsengasjementer, noe som også fremgår av prisliste. Det er derfor en klar sammenheng mellom risikoklasse og pris på lån: Lån med lav risiko har også tilsvarende lav rente.

Andel av brutto lån med lav risiko utgjør om lag samme andel som ved utgangen av 2011. 85,02% av lånene er i risikoklasse lav risiko mot 84,04% i 2011.

Generelle vurderinger

Bankens generelle anslag for forventet tapsnivå er basert på bokført tap de siste årene, låneporteføljens sektorfordeling, forventninger om utviklingen for norsk økonomi, påvirkning fra utlandet samt lokale markedsforhold.

Personmarked

Tapsnivået i personmarkedet har vært lavt i mange år.

Et lavt rentenivå vil fortsatt gi svært positiv stimulans til husholdningenes økonomi, noe som betyr økt betalingsevne. Raskt stigende arbeidsledighet betyr at privatøkonomien rammes og at det blir vanskelig å betjene lån for en tid.

Med bakgrunn i foregående både positive og negative konsekvenser, justeres fremtidige tapsanslag ned fra fjoråret.

Bedriftsmarked

Det er gjort nye tapsberegninger av næringsporteføljen. Beregning for gjennomsnittlig tap for BM er 0,23 % for 2012. Fremtidige tap er forventet å komme fra engasjementer i risikoklassene E, D og C. For risikoklasse lav risiko (A, B), forventes fremtidige tap vil være minimale.

Som en del av bankens oppfølging av kreditrisiko, måles også store engasjement. Banken hadde 1 stort utlånsengasjement ved utgangen av 2012 (større enn 10 % av ansvarlig kapital)... Lovmessig grense for store engasjement er 25 % av ansvarlig kapital. Bankens rutiner tilsier at store engasjement skal følges opp månedlig. I følge bankens risikopolicy skal intet engasjement overstige 15 % av ansvarlig kapital.

Individuelle nedskrivninger på utlån	2012	2011
Individuelle nedskrivninger 01.01.	9.170	17.200
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	0	0
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	1.500	0
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	4.150	3.500
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-2.470	-11.530
Individuelle nedskrivninger 31.12.	12.350	9170

Nedskrivninger på grupper av utlån	2012	2011
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	10.200	7.700
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	0	2.500
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	10.200	10.200

Tapskostnader utlån/garantier	2012	2011
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	3.180	-8.030
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		0
Periodens endring i gruppeavsetninger	0	2.500
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger		8.432
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	2.867	0
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-613	-203
Periodens tapskostnader	5.434	2.699

Misligholdte lån	2012	2011
Person	13.380	15.499
Næring	10.551	8.500
Misligholdte lån ialt	23.931	23.999
Individuelle nedskrivninger	-8.400	-5.970
Netto misligholdte lån i alt	15.531	18.029

Øvrige tapsutsatte lån	2012	2011
Person	1.906	0
Næring	10.523	5.754
Øvrige tapsutsatte lån i alt	12.429	5.754
Individuelle nedskrivninger	-3.950	-3.200
Netto øvrige tapsutsatte lån i alt	8.479	2.554

Misligholdte lån fordelt på næring	2012	2011
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske	0	0
Industriproduksjon	1.273	0
Bygg og anlegg	0	413
Varehandel, hotell/restaurant	2.067	648
Sjøfart	0	0
Transport, lagring	0	5.051
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	5.293	1.777
Sosial og privat tjenesteyting	1.918	611
Misligholdte lån næring i alt	10.551	8.500

Øvrige tapsutsatte lån fordelt på næring	2012	2011
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske	0	0
Industriproduksjon	5.071	0
Bygg og anlegg	0	0
Varehandel, hotell/restaurant	0	1.761
Transport, lagring	0	3.993
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	0	0
Sosial og privat tjenesteyting	3.993	0
Øvrige tapsutsatte lån næring i alt	9.064	5.754

Individuelle nedskrivninger på utlån

fordelt på person / næring	2012	2011
Personmarkedet	4300	620
Næringssektor fordelt:	0	0
Jordbruk, skogbruk, fiske	0	0
Industriproduksjon	1.250	0
Bygg og anlegg	0	0
Varehandel, hotell/restaurant	1.300	1.000
Transport, lagring	0	5.200
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	4.500	0
Sosial og privat tjenesteyting	1.000	2.350
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt	12.350	9.170

Maks kreditteksponering	Ubenyttede								Maks kreditt-eksponering	
	Brutto utlån		trekkrettigheter		Garantier		Individuelle nedskrivninger			
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011		
Potensiell eksponering på utlån										
Offentlig forvaltning	3	0	0	0	0	0	1.250	0	3	
Lonnstakere o.l.	1.088.322	1.129.266	80.083	79.700	27.251	565	2.100	620	1.193.556	
Utlandet	5.388	5.370		15		0			5.388	
								0	5.385	
Næringssektor fordelt:								0		
Jordbruk, skogbruk, fiske	41.887	42.556	4.662	3.815	301	301	1.250	45.600	46.672	
Industriproduksjon	63.958	68.328	3.610	7.014	4.843	5.011	0	72.411	80.353	
Bygg og anlegg	37.088	29.722	9.531	4.833	2.516	1.652	0	49.135	36.207	
Varehandel, hotell/restaurant	39.206	44.234	5.106	6.055	1.193	1.671	1.300	1.000	44.205	
Transport, lagring	14.118	18.264	416	426	1.768	1.589		5.200	16.302	
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	170.969	167.732	7.320	9.470	445	20.274	5.500		173.234	
Sosial og privat tjenesteyting	31.920	31.436	2.808	2.386	0	99	2.200	2.350	32.528	
Sum	1.492.859	1.536.908	113.536	113.714	38.317	31.162	12.350	9.170	1.632.362	
									1.672.614	

I tillegg til kontraktsfestede forpliktelser, har banken også avgitt lånetilsagn på 19,0 mill kroner per 31.12.2012

Maksimalt kreditteksponering

Maks kreditteksponering består av utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter samt garantier. For garantier henvises til note 13. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjoner. Sikkerheter kan for eksempel være fysiske sikkerheter eller garantier. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivninger.

Nedskrivning for tap på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner

Banken har ingen nedskrivninger for tap på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner verken i 2011 eller i 2012.

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.2012**Sum forfalte**

	0 - 30 dg	31 - 90 dg	91 - 180 dg	180 - 360 dg	Over 360 dg	utlån
Personmarked	21.536	1.357	660	1.265	6.086	30.904
Bedriftsmarked	2.229	1.860	6.501	1.574	5.488	17.652
Sum	23.765	3.217	7.161	2.839	11.574	48.556

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.2011**Sum forfalte**

	0 - 30 dg	31 - 90 dg	91 - 180 dg	180 - 360 dg	Over 360 dg	utlån
Personmarked	26.150	2.012	70	4.649	5.786	38.667
Bedriftsmarked	7.823	100	5.054	-	184	13.161
Sum	33.973	2.112	5.124	4.649	5.970	51.828

2012

Utlån virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Utlån til kunder med flytende rente	1.459.172	1.459.172
Utlån til kunder med fast rente	33.687	33.504
Sum	1.492.859	1.492.676

Metoder for å fastsette virkelig verdi på utlån

Utlån er vurdert til amortisert kost. Bankens utlån kan hovedsaklig ikke omsettes i et aktivt marked. Bankens risikopåslag på utlånen endres kun ved større endringer i markedsforholdene. Slike utlån anses i hovedsak å ha flytende rentebetingelser. Bankens kreditt-påslag for disse utlån er ikke endret ved årets slutt. Samme margin ville bli lagt til grunn for nye utlån på balansedagen. Balanseført verdi av lån med flytende rentebetingelser ansees derfor som beste estimat på virkelig verdi.

Beregning av virkelig verdi for utlån med fast rente, er foretatt for sammenligningsformål gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Forskjellen mellom bokført verdi og beregnet virkelig verdi er vurdert som uvesentlig, og utlån med fast rente er derfor balanseført til amortisert kost.

Resultatførte renter på lån som er nedskrevet.

Renter på lån som er nedskrevet er for 2012 resultatført med 1,1 mill. kroner.

NOTE 12 FORDELING AV UTLÅN OG FORDRINGER PÅ KUNDER PÅ GEOGRAFISKE OMRÅDER

Utlån	2012		2011	
	Beløp	%	Beløp	%
Bø Kommune	881.443	59,0	891.842	58,0
Sauherad Kommune	139.229	9,3	132.279	8,6
Øvrige Kommuner i Telemark	159.960	10,7	153.185	10,0
Oslo	128.540	8,6	151.880	9,9
Øvrige kommuner i Norge	183.686	12,3	207.722	13,5
Brutto utlån	1.492.858	100,0	1.536.908	100,0

NOTE 13 GARANTIANSVAR OG FORPLIKTELSER

Garantiansomstilling	2012	2011
Betalingsgarantier	6.170	6.686
Kontraktsgarantier	2.698	2.407
Skattegarantier	2.778	2.000
Andre garantier	0	2.445
Samlet garantiansomstilling overfor kunder	11.646	13.538
Garanti overfor Terra Boligkreditt	26.671	17.624
Sum garantiansomstilling	38.317	31.162

Sparebankloven pålegger alle sparebanker å være medlem av Bankenes sikringsfond. Fondets formål er å sikre at norske banker til enhver tid kan oppfylle sine forpliktelser. Bankenes sikringsfond plikter å dekke tap inntil 2 mill. kr som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes sikringsfond. Bankene har ikke stillet garanti overfor Bankenes sikringsfondet i 2011 og 2012, og har heller ikke betalt avgift. Det skal betales avgift for 2013, beregnet til 1,0 millioner kroner.

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Terra Boligkreditt (TBK). TBK har som kriteriet at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.12 lån for 125,1 mill. kroner hos TBK.

Garantibeløpet overfor TBK er tredelt:

Tapsgaranti: Den delen av lånet som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen. For lån som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen skal garantien være på minimum kr 25 000 pr lån. Garantien gjelder i 6 år fra dato for rettsvern

Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern

En samlet garanti på 1 % av pålydende av lån i TBK som er gitt Terrabankenes kunder.

TBK har ytterligere rett til å motregne eventuelle tap i bankens provisjon for kundebehandling i en periode på inntil 3 år.

Garantier til Terra BoligKreditt AS (i hele tuse n)	2012	2011
Total andel av garantiramme	1.251	810
Saksgaranti	13.770	8.702
Tapsgaranti	11.650	8.112
Sum garantiansvar Terra Boligkreditt	26.671	17.624

Banken har en likviditetsforpliktelse mot TBK. TBK har i sin risikostrategi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75 % av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg skal TBK's overskuddslikviditet være minst 6 % av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en Avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra TBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at TBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene. Pr. 31.12.2012 var likviditetsforpliktelsen til TBK beregnet til 0 mill kroner. Pr 31.12.2011 eksisterte en rammeavtale med TBK om kjøp av OMF, og bankens forpliktelse i denne avtalen var på 18,8 mill kroner.

Banken har også en avtale med TBK om kapitalstøtte. Kapitalstøtten inntreffer hvis TBK har behov for ansvarlig kapital for å nå sitt kapitalmål på 10 %. Banken har kjøpt aksjer i TBK for 4,0 x mill kroner i 2012 for at TBK skal nå sitt kapitalmål. Banken har en forpliktelse til å kjøpe 0,9 mill i aksjer i mars 2013.

I 2013 skal bankenes eierandel i TBK rebalanseres til å bli lik bankenes andel av TBK's utlånsportefølje. Banken vil måtte selge aksjer i TBK for 11,0 mill i 2013. Dette vil øke bankens kapitaldekning med 0,9 % siden fradraget i ansvarlig kapital øker/reduseres.

Garantier fordelt geografisk	2012		2011	
	Beløp	%	Beløp	%
Bø	30.269	79,0	21.720	69,7
Oslo	181	0,5	1.262	4,0
Nome	4.274	11,2	6.075	19,5
Sauherad	2.080	5,4	1.335	4,3
Andre	1.513	3,9	770	2,5
Sum garantier overfor kunde	38.317	100,0	31.162	100,0

NOTE 14 KONTANTER OG FORDRINGER PÅ SENTRALBANKER

Kontanter og fordringer

på sentralbanker	2012	2011
Kontanter i norske kroner	5.332	4.194
Kontanter i utenlandske valutasorter	561	529
Innskudd i Norges Bank	100.688	84.951
Sum kontanter og fordringer på sentralb.	106.581	89.674

Kjøp av valuta for videresalg til kunder gjøres via avtaler med andre norske finansinstitusjoner og Norsk Kontanthåndtering. Bø Sparebank har ansvaret for kursrisiko, bokføring og rapportering av utenlandsk valuta.

NOTE 15 OVERTATTE EIENDELER

Banken har i 2011 overtatt en fast eiendom i Svelvik kommune. Eiendommen skal på sikt selges, og er verdivurdert til 1 mill. kroner.

NOTE 16 SERTIFIKATER, OBLIGASJONER OG ANDRE RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Børsnoterte obligasjoner og sertifikater inkluderer ikke verdipapirer notert på ABM. Bankenes portefølje består utelukkende av obligasjoner tilhørende gruppen øvrige omløpsobligasjoner.. Intensjonen med porteføljen om å realisere kortsiktige gevinst er ikke fremtredende og obligasjonene blir derfor verdsatt til den laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi. Av denne porteføljen er obligasjoner for til sammen 55,1 mill. pantsatt som sikkerhet for bankens låneadgang i Norges Bank. Gjennomsnittlig effektiv avkastning er 4,13% per desember 2012. Avkastning av forvaltede portefølje er beregnet etter tidsvektet metode.

Sertifikater og obligasjoner	Nominell verdi	Anskaffelseskost	Bokført verdi		Markedsverdi
			LVP	Markedsverdi	
Institusjoner					
Børsnoterte					
Ikke børsnoterte	73.000	73.075	72.236	72.602	
Obligasjoner med fortrinnsrett					
Børsnoterte	50.000	50.102	50.093	50.292	
Ikke børsnoterte	10.000	10.067	10.048	10.050	
Sum utstedt av andre	133.000	133.244	132.377	132.944	

Ihe nde have ro bligas jone r i

inne nlandske finans ins titus jone r	2012	2011
Sandsvar FRN	956	922
Fjaler Sparebank	963	930
Klepp Sparebank	950	896
Grong Sparebank	940	898
Sparebk Pluss FR	3.668	3.520
Seljord Sparebank	-	1.998
Gjerstad Sparebank	-	1.980
Bud,Fraæna,Hustad	850	815
Terra Kort og Finans	-	980
Sum	8.327	12.939

Gjennomsnittlig effektiv avkastning er 4,13 % pr. desember 2012.

NOTE 17 AKSJER, EGENKAPITALBEVIS OG ANDRE VERDIPAPIRER

Endringer i 2012	Datterselskap	Andre anl.aksjer	Ansv. selskap,
		og grunnf.bev.	komm.selsk. m.v.
Inngående balanse	0	36.784	0
Tilgang 2012	0	17.108	0
Avgang 2012	0	-12.876	0
Nedskrivninger i 2012	0	-16	0
Reversering av tidl. års nedskrivning	0	0	0
Utgående balanse	0	41.000	0

	Org.nr	Navn	Antall aksjer	Anskaffelseskost	Bokført Markedsverdi
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis (kr)					
Omløp					
Børsnotert					
	910747711 ORKLA ASA	3.000	216	145	145
	937888937 Sparebanken Øsst	3.000	660	98	97
	923609016 Statoil ASA	2.000	389	278	278
<i>Sum børsnotert</i>			1.265	521	520
<i>Sum omløpsaksjer</i>			-	1.265	521
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis (kr)					
Anlegg					
Børsnoter	RomReal Inv EUR	23.800	29	29	40
	937895976 Klepp Sparebank	500	55	28	28
<i>Sum børsnotert</i>			84	57	68
Ikke børsnotert					
	891052642 German Property	70.500	388	388	515
	992672994 Norgesinvestor Pro AS	10.000	744	744	1.214
	991669884 North Bridge Opportunity AS	5.532	445	445	539
	Visa-A	103	47	46	87
	Visa-C	240	108	107	107
	988671258 Aberdeen Eiendomsfond Norge II	18.797	142	126	125
	980112470 Bøgata AS	10.050	10.266	10.266	-
	979391285 Eiendomskreditt	3.617	379	379	-
	937894805 Kvinesdal Sparebank	8.570	857	600	-
	880520962 Lifjell Vinterland AS	70	10	10	70
	999076653 NETS HOLDING A/S	28.332	1.028	1.028	1.305
	980737071 NorProAS	3.430	6	6	7
	984365772 Norsk Bane AS	50	61	61	61
	990029032 North Bridge Nordic Property	10.765	550	550	550
	990029032 North Bridge Nordic Property 2	10.765	856	856	856
	958218842 Telemark Bil AS	50	150	150	150
	Telemark Mohair	15	15	15	15
	885621252 Terra BoligKreditt *	3.694.534	15.288	15.288	15.273
	Terra Eiendom	110	550	550	400
	979319568 Terra Gruppen AS *	250.444	9.105	9.384	19.175
<i>Sum ikke børsnoterte</i>			40.995	40.999	40.449
<i>Sum anleggsaksjer</i>			41.079	41.056	40.517
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis (kr)					
Rente og aksjefond					
Børsnotert					
	983231411 Terra Sparebank	19.227	20.021	20.118	20.118
	983783880 Terra Utbytte	9.014	708	1.105	1.105
<i>Sum børsnotert</i>			143.966	144.391	142.774
<i>Sum rente og aksjefond</i>			-	20.729	21.223
<i>Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning</i>			63.073	62.800	62.260

- Eierandel i Terra Boligkreditt 0,88 %
- Eierandel i Terra Gruppen AS 1,13 %

NOTE 18 EIERINTERESSER I DATTERSELSKAPER OG TILKNYTNDEDE SELSKAPER

Datterselskap

Selskapets navn	Kontor-kommune	Selskaps-kapital	Antall aksjer	andel	Total egenkap.	Resultat 2012
Terra Eiendomsmegling Midt-Telemark AS	Bø	500	110	52,38	1.480	459
Bøgata 69 AS	Bø	10.050	10.050	100 %	10.997	519
Sum						

Mellomværende med tilknyttede selskaper og datterselskaper

	Bøgata 69 AS 2012	2011	Terra Eiendomsmegling 2012	Midt-Telemark AS 2011
Innskudd fra datterselskaper	1.037.501	757.113	1.720.925	
Utlån til datterselskaper	10.893.440	11.840.818		
Renter til datterselskaper	12.601	6.594	10.288	
Renter fra datterselskaper	590.185	622.182		

Eierandel i Terra Eiendomsmegling Midt-Telemark AS er forhøyet til 52,38% i 2012. Utfra denne eierandel fører vi nå regnskapstall som datterselskap for 2012.

Det er sannsynlig at banken selger seg ned under 50% i løpet av 2013. Mottatt utbytte fra datterselskap er i 2012 kr. 78 571,-

NOTE 19 GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER

Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12.	2012		2011	
Alle poster i valuta NOK	Beløp	Rente	Beløp	Rente
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	2.410		2.332	
Med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	109.000		84.000	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	111.410	2,96	86.332	3,49
Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	1.291.468		1.222.015	
Med avtalt løpetid	35.587		33.223	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	1.327.055	2,46	1.255.238	2,3

Av posten gjeld til kredittinstitusjoner i tabellen over gjelder 25 millioner kroner Kommunekredit med renteforfall i februar 2013. Videre har banken 2 lån på til sammen 84 mill kroner fra Kreditforeningen for Sparebanker. Renten på disse lånene løper med 3 måneders rullering. Gjennomsnittlig rente er 2,59%p.a. beregnet som matematisk snitt.

Banken hadde pr 31.12.2012 ingen innskudd fra låneformidlere.

Gjennomsnittlig rente på gjeld til kredittinstitusjoner er 2,96% p.a. beregnet som matematisk snitt.

Gjennomsnittlig effektiv rente for innskudd til kunder er 2,46%. Renten er beregnet ut fra årets rentekostnad mot bokført, gjennomsnittlig kapital. Under posten innskudd med avtalt løpetid er ført innskudd med differensierte renteavtaleperioder.

NOTE 20 FORDELING AV INNSKUDD FRA KUNDER PÅ SEKTORER, NÆRINGER OG GEOGRAFISKE OMRÅDER

Innskudd	2012		2011	
	Beløp	%	Beløp	%
Offentlig forvaltning	68.961	5,2	45.075	3,6
Lønnstakere og lignende	883.767	66,6	846.509	67,4
Utlandet	14.427	1,1	12.244	1,0
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	32.776	2,5	31.315	2,5
Industriproduksjon	20.642	1,6	24.564	2,0
Bygg og anlegg	14.296	1,1	16.210	1,3
Varehandel, hotell/restaurant	23.657	1,8	27.188	2,2
Transport, lagring	7.765	0,6	8.021	0,6
Finans, eiendom, forretningsmessige	124.477	9,4	106.318	8,5
Sosial og privat tjenesteyting	136.287	10,3	137.794	11,0
Sum innskudd	1.327.055	27,1	1.255.238	28,0

Innskudd	2012		2010	
	Beløp	%	Beløp	%
Telemark	1.132.746	85,4	1.115.610	88,9
Akershus	40.287	3,0	39.893	3,2
Oslo	64.072	4,8	68.672	5,5
Buskerud	19.747	1,5	16.280	1,3
Vestfold	15.497	1,2	14.783	1,2
Øvrige, samt utland	54.706	4,1	0	0,0
Sum innskudd	1.327.055	100,0	1.255.238	100,0

NOTE 21 GJELD STIFTET VED USTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Låne type/ISIN	Låne opptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi	Rente-betingelser
Obligasjonslån					
NO0010656739	20.08.2012	20.08.2015	55.000	55.000	3M NIBOR + 150 bp
NO0010559107	11.12.2009	11.03.2013	45.000	45.000	3M NIBOR + 60 bp
NO0010575889	03.06.2010	03.06.2014	100.000	100.000	3M NIBOR +123 bp
NO0010575889	03.06.2010	03.06.2014	100.000	-3.000	3M NIBOR +123 bp
Fonds obligasjoner					
NO0010372758	22.06.2007	22.06.2017	35.000	35.000	3M NIBOR +120 bp

Gjennomsnittlig rente på utstedte VP utgjør 3,65% pr 31.12.2012

NOTE 22 SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD

Annен gjeld	2012	2011
Bankremisser	378	762
Avregning betalingsformidling	943	3.427
Betalbar skatt	2.993	3.508
Formueskatt	0	534
Skattetrekk-trygder	740	677
Påløpt mva	108	106
Diverse gjeldsposter	508	22
Sum annen gjeld	5.670	9.036

NOTE 23 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL OG FONDSOBLIGASJONER

Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	2012	2011
Ansvarlig lånekapital	35.000	35.000
Fondsobligasjoner	0	0
Sum	35.000	35.000

Lånenes betingelser er spesifisert i note 19.

Bø Sparebank tok opp et fondsobligasjonslån 22. juni 2007. Lånet er tatt opp i norske kroner. Løpetiden er 10 år. Lånet er bokført til nominell verdi med fradrag av periodisert underkurs. Lånet kan innfriis helt eller delvis til pari kurs dato 22.06.2017. Renten er flytende og betales etterskuddsvis hvert kvartal på rentereguleringsdato, rentesatsen består av referanserente (3 mndr NIBOR) og en margin som fram til dato 22.06.2017 utgjør 120.punkter. Gjennomsnittlig rente på ansvarlig lånekapital utgjør 3,83% pr 31.12.2012

Ansvarlig lån med fratrekks av periodisert underkurs er medregnet i ansvarlig kapital, jf note 25.

Fondsobligasjonslånet med fradrag av underkurs utgjør 15 % av kjernekapitalen før tillegg av fondsobligasjoner, jf note 25

Andel av underkurs er kostnadsført i 2012 med kr. 31 500,-

NOTE 24 EGENKAPITAL

	Spare- bankens fond	Gavefond	Sum
Egenkapital 01.01.2012	182.832	475	183.307
Overført fra/til gavefond		0	0
Årsoppgjørsdisposisjoner	6.338	0	6.338
	0	0	0
Egenkapital 31.12.2012	189.170	475	189.645

NOTE 25 ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING

	2012	2011
Sparebankens fond	189.170	182.832
Gavefond	475	475
Fondsobligasjonslån	35.000	35.000
Fradrag pga. maksbegrensning av kjerr	-2.105	
Fradrag	-13.099	-16.478
Sum kjerne kapital	209.441	201.829

Netto ansvarlig kapital	209.441	201.829
--------------------------------	----------------	----------------

	31.12.2012	31.12.2011
Eksponeringskategori (vektet verdi)		
Offentlig eide foretak	0	10.000
Lokal regional myndighet	2.500	2.238
Institusjoner	63.763	62.538
Foretak	130.825	153.950
Massemarked	0	2.713
Pantsikkerhet eiendom	624.300	631.013
Forfalte engasjementer	20.500	22.238
Obligasjoner med fortrinnsrett	6.013	5.425
Andeler verdipapirfond	6.113	5.463
Øvrige engasjementer	92.563	106.213
Kapitalkrav fra operasjonell risiko	78.800	81.950
Fradrag	-22.163	-23.338
Beregningsgrunnlag	1.003.213	1.060.400
Kapitaldekning i %	20,9 %	19,0 %
Kjerne kapitaldekning i %	20,9 %	19,0 %
Ren kjerne kapitaldekning i %	17,6 %	15,7 %

NOTE 26 RESTLØPETID PÅ EIENDELER OG GJELD/EGENKAPITAL

Restløpetid for hovedpostene i balansen

Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer.

I tabellen nedenfor er kasse-/driftskredit tatt med under kolonne 3-12 mndr.

Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko og forsøker bevisst å redusere likviditetsrisikoen på kort og lang sikt.

Banken har deponert 55,1 mill kroner i Norges Bank. Låneverdi for bankens deponerte verdipapirer i Norges Bank er 52,4 mill kroner.

Trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd. Det er også avtalt lån via store norske kreditinstitusjoner.

Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 70%, dekningen utgjør ved årets utgang 88,9 % mot 81,7 % året før.

Post i balansen	>1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten avtalt løpetid	Sum
Kont./fordr.sentralbanker						106.581	106.581
Utl./fordr. til kreditinst.	-	-	-	-	-	84.395	84.395
Utlån til kunder	287.320	15.184	73.088	292.419	824.848	-22.550	1.470.309
Obligasjoner/sertifik.	-	11.055	6.879	106.116	8.327		132.377
Aksjer						62.801	62.801
Øvrige eiendeler						14.371	14.371
Sum eiendeler	287.320	26.239	79.967	398.535	833.175	245.598	1.870.833
Gjeld til kreditinst.	-	-	-	109.000	-	2.410	111.410
Innskudd fra kunder	-	-	-	-	-	1.327.055	1.327.055
Obligasjonsgjeld	-	45.000	-	152.000	-		197.000
Fondsobligasjoner				35.000			35.000
Øvrig gjeld						10.724	10.724
Egenkapital						189.645	189.645
Sum gjeld og egenkap.	0	45.000	0	296.000	0	1.529.834	1.870.833

Likviditetsindikator 1 (over 1 år) var 118,3 % pr. 31.12.2012, mens Likviditetsindikator 2 (over 1 måned) var 121,2 %. Banken har LCR på 98,9 og LBI på 110,6 pr 31.12.2012

NOTE 27 TIDSPUNKT FRAM TIL AVTALT/SANNSYNLIG ENDRING AV RENTEBETINGELSER

Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser for hovedposter i balansen

Banken har en lav renteeksponering på sine utlån, der fastrentelån utgjør kr 33,7 mill ved årets utgang.. Netto renterisiko knyttet til utlånsvirksomheten er lav.

Beholdningen av obligasjoner har en gjennomsnittlig durasjon/varighet på 0,2.Dette gir en rentefølsomhet ved 1 % renteendring på kr. 0,3 mill ved årets slutt.

Bankens renterisiko vurderes samlet som lav, og er godt innenfor fastsatte rammer.

Tid fram til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen nedenfor.

	>1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	avtalt rentebinding	Sum
Kont./fordr.sentralbanker						106.581	106.581
Utl./fordr. til kreditinst.						84.395	84.395
Utlån til kunder				33.687		1.436.622	1.470.309
Obligasjoner/sertifik.	7.993	124.383					132.376
Aksjer						62.801	62.801
Øvrige eiendeler						14.371	14.371
Sum eiendeler	7.993	124.383		0	33.687	0	1.704.770
Gjeld til kreditinst.	50.000	59.000				2.410	111.410
Innskudd fra kunder	-					1.327.055	1.327.055
Obligasjonsgjeld	-	197.000				0	197.000
Fondsobligasjoner	-	35.000				0	35.000
Øvrig gjeld						10.724	10.724
Egenkapital						189.645	189.645
Sum gjeld og egenkap.	50.000	291.000		0	0	0	1.529.834
							1.870.833

NOTE 28 IKKE BALANSEFØRTE POSTER

Banken har ingen rentebytteavtaler pr. 31.12.2012. Det er tidligere inngått slike sikringsavtaler i forbindelse med fastrente utlån.

Utfra det relativt lite volum banken har på fastrente utlån p.t., har vi valgt å ta denne risiko på egen balanse uten rentesikring per 31.12.2012

**Forstandarskapet i Bø Sparebank
Finanstilsynet**

MELDING OM ARBEIDET TIL KONTROLLKOMITEEN OG STILLINGA TIL BØ SPAREBANK.

Kontrollkomiteen har gjennomført arbeidet sitt i samsvar med instruks og arbeidsplan for Kontrollkomiteen.

Kontrollkomiteen har fått stadfesta at Bø Sparebank held seg innanfor dei rammevilkåra som gjeld for sparebankar. Det er ført tilsyn med at verksemda går føre seg på ein trygg og forsvarleg måte, i samsvar med lovgeving, vedtekter og vedtak fatta i styret. Ein har og gått gjennom styret sitt arbeid og dei vurderingar som er gjort i samband med banken sin ICAAP.

Styreprotokollane og protokollane frå Forstandarskapet er gått gjennom.

Komiteen har vidare gått gjennom kvartalsvise rekneskapsrapportar, eventuelt siste månadsrapport, på sine møte, og sett til at banken oppfyller kravet til kapitaldekning.

Oppstillingar over dei 20 største låneengasjementa er gått gjennom saman med administrasjonen. Lister med lån innvilga av administrasjonen og styret gjennom året er gått gjennom. Det er kontrollert at reglane i sparebanklova om maksimal kreditt til ein einskild kunde er følgd. Komiteen har også gått gjennom oppstillingar over misleghaldne lån, restanse og overtrekkslister.

Komiteen har kontrollert lån til tilsette og tillitsvalde i samsvar med regelverket.

Komiteen har gått gjennom verdipapir- og aksjeporfølja, og garantiansvaret til banken.

Komiteen har forvissa seg om at kapitalforvaltninga har skjedd etter lover og reglar for sparebankar. På tilsvarende måte har komiteen forvissa seg om at banken har halde reglane for plassering som følger av lovgevinga, og halde seg innafor dei rammer styret har sett. Komiteen har også blitt orientera omkring fundingsituasjonen, og følgd med på refinansieringsplanar og arbeid gjennom året.

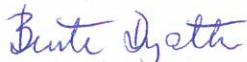
Komiteen blitt orientera om organisasjonsplan, instruksar, rutinar og reglane for internkontroll.

Komiteen har gått gjennom framlegg fra styret til årsmelding og rekneskap for 2012, og meldinga frå ekstern revisor, dagsett 15. februar 2013. Komiteen meiner at årsrekneskapen gjev eit godt uttrykk for den økonomiske stillinga og verksemda til banken, og vil rå til at framlegg fra styret til årsmelding og rekneskap for Bø Sparebank for 2012 blir godkjend.

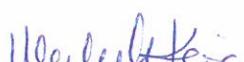
Komiteen har hatt eit nært og godt samarbeid med ekstern revisor, banksjef og den øvrige administrasjonen i banken, og fått tilgang til alle dei dokument, protokollar og oppgåver som komiteen har bede om. Banksjef orienterer i kvart møte om den daglege drifta. Ekstern revisor, representantar for administrasjonen, leiar i Forstandarskapet og leiar i styret har også vore til stades i einskilde møte.

Kontrollkomiteen har hatt 3 møte i 2012

Bø, den 15. februar 2013.

Bente Dysthe

Bente Dysthe
Leiar

Wenche M. Kåsa

Wenche M. Kåsa

Lars Håkonsen

Gunleik Smedstad
Varamedlem

Til forstanderskapet i Bø Sparebank

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Hydroparken Bygg 90
Heddalsveien 11, NO-3674 Notodden
Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf.: +47 35 02 76 70
Fax: +47 35 01 15 65
www.ey.no

Medlemmer av Den norske Revisorforening

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Bø Sparebank, som består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap som viser et overskudd på kr 6.737.956 og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoен og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og banksjef / daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og banksjef er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og banksjef finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisionsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for bankens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Bø Sparebank avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av bankens finansielle stilling per 31. desember 2012 og av dets resultater og kontantstrømmer, for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoens i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold**Konklusjon om årsberetningen**

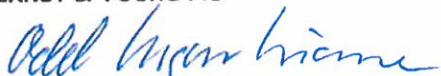
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret og banksjef har oppfyllt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Notodden, 15. februar 2013

ERNST & YOUNG AS

Odd Ingar Liane

statsautorisert revisor